

สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

วิรุพห์ มีภักดี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ธันวาคม 2561
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ วิรุพห์ มีภักดี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ธนวิน ทองแพง)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.ธนวิน ทองแพง)

..... กรรมการ
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สฎายุ ชีระวนิชตระกูล)

วันที่ 11 เดือน มกราคม พ.ศ. 2562

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ดร.ชนวิน ทองแพง ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้ความรู้ ความคิด ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดีจบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี, ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู, ดร.ภคณัฐ สมพงษ์ธรรม ที่ได้ให้ความกรุณาในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของ เครื่องมือรวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านพาศิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ได้อนุเคราะห์แก่ผู้วิจัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ และผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ได้อนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณเจ้าของงานนิพนธ์ นฤมล ก้อนขาว, พัทธภรณ์ โพธิสัย ผู้วิจัย ได้ศึกษางานนิพนธ์ของทั้ง 2 ท่านมาเป็นแบบอย่างหัวข้อการวิจัย

ขอขอบคุณ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือ การตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง คุณครู ยุพิน สุทธิรัตน์ (ครูแดง) เจ้าของสถานศึกษา โรงเรียนสุทธิรัตน์ และ โรงเรียนสุทธิรัตน์วัฒนาลัย ผู้สนับสนุนการศึกษาผู้วิจัย และผู้อำนวยการ โรงเรียนสุทธิรัตน์วัฒนาลัย ที่ให้คำชี้แนะ คำปรึกษาทางการศึกษาผู้วิจัยเสมอมา

ความดีอันพึงเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็น กตัญญู กตเวทิตา แต่ผู้มี พระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนวางพื้นฐานด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัย จนได้รับความสำเร็จในการศึกษา สมดังความมุ่งหมายทุกประการ

วิรุพท์ มีภักดี

56921156: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: สภาพแวดล้อมทางการเรียน/ โรงเรียนบ้านโคกสะอาด/ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

วิรุฬห์ มีภักดี: สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 (LEARNING ENVIRONMENT OF
THE STUDENTS IN BAN-KOKSA-AD SCHOOL UNDER BURIRAM PRIMAYRY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2) คณะกรรมการผู้ควบคุมงานนิพนธ์:
ชนวิน ทองแพง, Ed.D. 100 หน้า. ปี พ.ศ. 2561.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน และ
การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำแนกตามเพศ และระดับชั้น
กลุ่มตัวอย่างจำนวนรวม 54 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่
แบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .23-.60 และค่า
Alpha เท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่า (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Least significant difference
(LSD) ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6
ของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนก
ตามเพศ โดยรวมพบว่า ด้านอาคารสถานที่ และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการเรียนการสอน ด้านให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนอง
ความมุ่งหวังของผู้เรียน และด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6
ของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนก
ตามระดับชั้นเรียน โดยรวม ด้านการจัดการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านให้บริการผู้เรียน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

56921156: MAJOR:EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M. ED. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: LEARNING ENVIRONMENT/ BAN-KOKSA-AD SCHOOL/ UNDER THE OFFICE OF BURIRAM PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA 2

WIRUN MEEPUKDEE: LEARNING ENVIRONMENT OF THE STUDENTS IN BAN-KOKSA-AD SCHOOL UNDER BURIRAM PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2. ADVISORY COMMITTEE: THANAWIN THONGPAENG, Ed.D. 100 P. 2018.

This research aimed to study the learning environment of students and to compare the learning environment of the students in Ban-Koksa-Ad School under the Office of Buriram Primary Education Service Area 2, classified by gender and grade. 54 samples were selected by stratified random sampling. The instrument used in the study was a rating scale questionnaire which had the discriminating power between .23-.60 and the value of alpha equaled to .93. The statistics used in data analysis were percentage, mean (\bar{X}) standard deviation (SD), t -test and ANOVA. The differences in pairs were tested by using Last Significant Different (LSD) method.

1. The learning environment of students in Ban-Koksa-Ad School under the Office of Buriram Primary Education Service Area 2, overall and each aspect, was at a high level.

2. The comparison of the learning environment of students from grade 3-6 in Ban-Koksa-Ad School under the Office of Buriram Primary Education Service Area 2, classified by gender, as a whole, revealed that facility and friends were statistically significant differences at the level of .05. Teaching, service providing to learners, and educational administration to response to the learner's expectation, and activities organization for learners were different insignificantly.

3. The comparison of the learning environment of students from grade 3-6 in Ban-Koksa-Ad School under the Office of Buriram Primary Education Service Area 2, classified by grade, as a whole, activities for learners and friends were statistically significant differences at the level of .05. Facilities, teaching, service providing to learners, and educational administration to response to the learner's expectation was different insignificantly.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้าน โศกสะอาด.....	10
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน.....	16
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
อภิปรายผลการวิจัย.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก.....	85
ภาคผนวก ข.....	89
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	100

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	รายการครุภัณฑ์การศึกษา/ สำนักงาน และห้องปฏิบัติการของ โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด..... 11
2	จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ของ โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น..... 46
3	จำนวนร้อยละของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ และระดับชั้น..... 51
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน..... 52
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 ด้านอาคารสถานที่ 53
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการเรียนการสอน..... 54
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการให้บริการผู้เรียน 55
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน..... 57
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน..... 58
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน..... 59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ	60
12 การเปรียบเทียบรายคู่สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ.....	61
13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น.....	62
14 วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น.....	63
15 ผลการเปรียบเทียบระดับชั้น กับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายคู่ (LSD) โดยรวม.....	65
16 ผลการเปรียบเทียบระดับชั้น กับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายคู่ (LSD) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน.....	66
17 ผลการเปรียบเทียบระดับชั้น กับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายคู่ (LSD) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน.....	67
18 ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม เรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2.....	97
19 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2.....	99

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 โครงสร้างการบริหารงาน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด.....	13

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำดัชนีชี้วัดความก้าวหน้าของคนไทยในปี พ.ศ. 2558 พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด แต่ด้านการศึกษากลับต่ำลงมากกว่าทุกภาค เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านการศึกษาเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด 20 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการประเมิน พบว่า 5 จังหวัด ที่มีความล้ำหน้าด้านศึกษามากที่สุดคือ หนองบัวลำภู บึงกาฬ กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ และร้อยเอ็ด ส่วนด้านสุขภาพ 5 จังหวัด ที่มีความล้ำหน้าด้านสุขภาพมากที่สุด คือ เลย ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ ชัยภูมิ และสุรินทร์ (มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2560) ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลในแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) พบว่า สัดส่วนคนจนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราที่สูงกว่าภูมิภาคอื่น โดยจังหวัดบุรีรัมย์ มีสัดส่วนคนจนสูงสุด ถึงร้อยละ 23.3 ในส่วนของจุดอ่อน พบว่า ประชากรไม่สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ เด็กมีปัญหาโภชนาการส่งผลให้เด็กในวัยเรียนมีความสามารถทางเชาว์ปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ต่ำที่สุดในประเทศ จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากเด็กขาดโอกาสทางการศึกษา หรือได้รับการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ (คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค, 2561, หน้า 5-15)

ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงควรแก้ไขปัญหาพื้นฐานควบคู่ไปกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับคนในพื้นที่ สามารถแสวงหาโอกาสจากปัจจัยภายนอกที่เชื่อมโยงกับภูมิภาค เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภายในภูมิภาคให้เจริญเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น ต้องเริ่มจากการสร้างคุณภาพให้กับคน โดยการกระจายการบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ ให้มีความเท่าเทียมระหว่างพื้นที่ รวมทั้งการปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนการส่งเสริมให้มีระบบการจัดการความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เด็กในวัยเรียนได้มีพัฒนาการความพร้อมทั้งทักษะสมอง ร่างกาย และสังคม เพื่อนำสู่การสร้างศักยภาพของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้นทัดเทียมกับคนในภูมิภาคอื่น (คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค, 2561, หน้า 5-15) ดังนั้น โรงเรียนควรจัดการบริหารจัดการ และจัดกระบวนการเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ในโรงเรียน รวมถึงการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ใน

สภาพแวดล้อมทั้งในและนอกโรงเรียน โดยสามารถบูรณาการแนวทางเรียนรู้ให้กับเด็กและเยาวชน ได้พัฒนาทั้ง ร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เด็กในวัยเรียน ได้มีพัฒนาการได้อย่างมี ศักยภาพ (มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2560)

ความจำเป็น ในการพัฒนาการเรียนให้กับเด็กอย่างมีคุณภาพตามที่อธิบายไว้ข้างต้นนี้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 คือ คนไทยทุกคนต้องได้รับ การศึกษา และเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 โดยมีการกำหนด ยุทธศาสตร์ไว้หลายประการ อาทิเช่น การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมาย คือ การเข้าถึงการศึกษา ความเท่าเทียม คุณภาพ ประสิทธิภาพ และสามารถตอบโจทย์บริบท ที่เปลี่ยนแปลงได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษามีหลายส่วน อาทิเช่น การส่งเสริมสนับสนุนให้ คนทุกช่วงวัย มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตาม ศักยภาพในแต่ละช่วงวัย โดยการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มี คุณภาพ มาตรฐาน และประชาชนสามารถ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ดังนั้น การพัฒนาการจัดการศึกษาจำเป็นต้องสนับสนุน ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จึงเห็นว่าการจัดสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน เป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนต้องจัดให้เห็นเป็นรูปธรรม รวมถึงและสภาพแวดล้อมที่เป็น นามธรรมใน สภาพต่าง ๆ ที่สามารถสัมผัสได้ตลอดเวลา เช่น โຕ้ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ สภาพอุณหภูมิภายใน ห้องเรียน เพื่อนร่วมชั้นครูภรรยาเบียบของชั้นของโรงเรียนค่านิยม ความรู้สึกซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะมีส่วนร่วมในการกำหนด พฤติกรรมของผู้เรียนเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม การเรียนรู้ (โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์, 2557) ดังนั้น การบริหารจัดการ โรงเรียน จำเป็นต้องพัฒนา การศึกษาโดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ผ่านการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนา ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา สามารถพัฒนาการเรียนได้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจ และสังคม ในส่วนของระบบการบริหารและการจัดการศึกษา ในแต่ละระดับ การศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษา จะต้องบริหารและจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยนักเรียน ในชั้นต่าง ๆ ต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและมีคุณภาพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2553)

จึงเห็นว่าลักษณะการบริหารจัดการ โรงเรียนที่ดัดนั้น จำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมที่ดีด้วย ดังนั้น โรงเรียนควรศึกษาถึงองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมสำหรับโรงเรียน แบ่งได้ 6 ด้าน ดังนี้ คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านการให้บริการผู้เรียน 4) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และ 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน (Astin, 1971, p. 144) ในส่วนของการจัดองค์ประกอบสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ดัดนั้น โรงเรียนควรตระหนัก และสร้างเสริมให้เกิดขึ้นเพื่อให้โรงเรียนน่าอยู่ น่าเรียน เพื่อให้ทุกคนที่อยู่ในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียนจะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

สภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลปลิงกู อำเภอบึงโขง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสภาพของโรงเรียนพื้นที่ต่าง ๆ อยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องซ่อมแซม ไม่ว่าจะเป็นสภาพอาคารเรียน สนามกีฬา บริเวณสนามเด็กเล่น มีเครื่องเล่นหลายชิ้นที่อยู่ในสภาพเก่า สีหลุดร่อน ไม่พร้อมใช้งาน ในส่วนของต้นไม้ขาดการตกแต่งหรือบำรุง ทำให้เหี่ยวเฉา ขาดความร่มรื่น ในส่วนของห้องเรียน โต๊ะเก้าอี้มีจำนวนที่ชำรุดไม่สามารถใช้งานได้ในทุกปีการศึกษา สำหรับห้องปฏิบัติการทางเทคโนโลยี เครื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในสภาพใช้งานได้ไม่เพียงพอต่อการเรียน เพราะขาดการซ่อมบำรุง ห้องสมุดมีหนังสือให้สืบค้นน้อย โดยส่วนใหญ่เป็นตำราหรือหนังสือเก่า จึงถือเป็นสภาพปัญหาของโรงเรียน ที่อาจส่งผลต่อการเรียนการสอน (โรงเรียนบ้านโคกสะอาด, 2560 ข)

จากความเป็นมา และความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางเลือกพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่จำเป็นมากที่สุด เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการช่วยพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ และระดับชั้น

คำถามของการวิจัย

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดของนักเรียนอยู่ในระดับใด

2. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ระหว่างนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง และระดับชั้น มีความแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

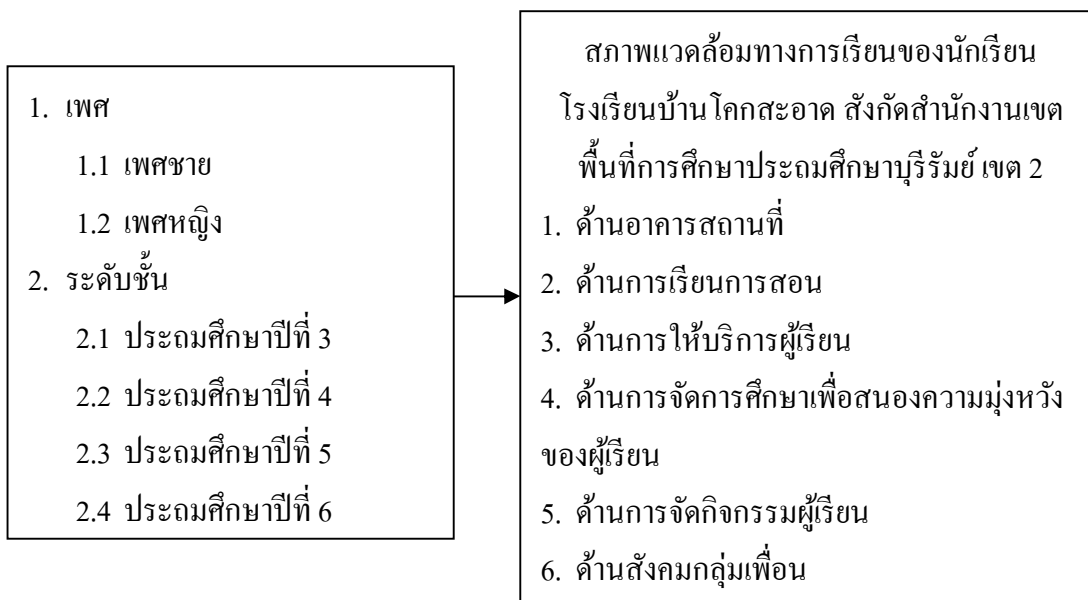
สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศและระดับชั้นแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน บ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามแนวคิดของ Astin (1971, pp. 308-316) ซึ่งศึกษาถึงสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด แบ่งประเด็นที่ศึกษาได้ 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านการให้บริการผู้เรียน 4) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และ 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยผู้วิจัยได้กำหนดศึกษาสมมติฐาน เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ และระดับชั้น แสดงดังภาพที่ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์การวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. นำไปปรับปรุงการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักเรียน
โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
2. ใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องนำผลวิจัยมาใช้ในการกำหนด
นโยบายและวางแผนพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ให้ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน
บ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 แบ่งได้ 6 ด้าน
ได้แก่ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านการให้บริการผู้เรียน 4) ด้านการจัด
การศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 จำนวนทั้งสิ้น 63 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2561 โดยได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 54 คน จากนั้นมาทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ระดับชั้นเป็นเกณฑ์

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคลของนักเรียน จำแนกได้ ดังนี้

1.1 เพศ

1.1.1 เพศชาย

1.1.2 เพศหญิง

1.2 ระดับชั้น

1.2.1 ประถมศึกษาปีที่ 3

1.2.2 ประถมศึกษาปีที่ 4

1.2.3 ประถมศึกษาปีที่ 5

1.2.4 ประถมศึกษาปีที่ 6

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ประกอบด้วย

2.1 ด้านอาคารสถานที่

2.2 ด้านการเรียนการสอน

2.3 ด้านการให้บริการผู้เรียน

2.4 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน

2.5 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน

2.6 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง ลักษณะหรือสภาพต่าง ๆ ใน โรงเรียน บ้าน โคนสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ส่งผลต่อการเรียน และการพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนแห่งนี้ โดยรวมทั้งสภาพที่เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม และนามธรรม ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมตามความคิดเห็นของนักเรียน ในขณะนั้น ซึ่งสามารถจำแนกสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ได้ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับบริเวณ โรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน รวมทั้งสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนต่าง ๆ และเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย มีการจัดตกแต่งสถานที่หรือสิ่งปลูกสร้างให้มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด มีห้องสำหรับ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ห้องเรียน ห้องสมุด และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับการฝึกทักษะในการเรียน โรงอาหารที่ถูกต้องลักษณะ ความสะอาดของห้องน้ำ/ ห้องส้วม อุปกรณ์ ในห้องเรียน สนามเด็กเล่น สนามกีฬาอยู่ในสภาพที่ดีเหมาะสมกับการเล่นกีฬาในประเภทที่ โรงเรียนจัดให้นักเรียน

2. ด้านการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร วิธีการสอน การวัดผลและประเมินผล ตำรา และเอกสารประกอบการสอน รวมถึง ความสัมพันธ์กันของผู้เรียน กับครูทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นกระบวนการคิดและมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะหรือความรู้ การประเมินผลอย่างเป็นระบบ และตรวจสอบได้ รวมถึงการให้บริการเพื่อสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ แก่ผู้เรียนและชุมชน

3. ด้านการให้บริการผู้เรียน หมายถึง ลักษณะของสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้ผู้เรียน ได้รับความสะดวกสบาย ปลอดภัยในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ การจัดบริการเกี่ยวกับ การให้การศึกษา การบริการอาหารกลางวัน การแนะแนวการจัดบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การป้องกัน โรค การรักษาพยาบาล หรือการปฐมพยาบาลเบื้องต้น รวมถึงการจัดบริการร้านค้า และการบริการ ด้านอื่น ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกกับผู้เรียน

4. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ภายในโรงเรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลายในกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้รู้จักค้นคว้า วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเป็น โดยสามารถแก้ไขได้อย่างเหมาะสม โดยสร้างบรรยากาศทางการเรียน ที่น่าสนใจ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ และบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินการอย่างมีระเบียบแบบแผน มีการทำงานเป็นทีม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายใต้บรรยากาศ

การทำงานที่เป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย ของบุคลากรด้วยการมีส่วนร่วม ในการบริหาร และการตัดสินใจ โดยผู้บริหารสามารถใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้งบุคลากรใน โรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน หมายถึง ลักษณะกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเข้าร่วมเพื่อสามารถพัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยผ่าน กระบวนการรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขที่ได้ทำกิจกรรมนั้น ๆ และยังช่วย พัฒนาได้ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เป็นการจัดประสบการณ์เพิ่มเติม นอกเหนือจากประสบการณ์ในห้องเรียน โดยจะช่วยสร้างเจตคติที่ดีให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง โดยผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม

6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน ความสามารถในการปรับตัวที่จะดำรงชีวิตในโรงเรียนได้ สามารถแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ โดยมีความประพฤติ บุคลิกภาพ ทักษะที่ดี หรือเป็นไปในทางบวก ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความก้าวให้กับผู้เรียน ทั้งด้านพฤติกรรม บุคลิกภาพ และการเรียน

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 และในการวิจัยครั้งนี้ ได้จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และระดับชั้น

เพศ หมายถึง สภาพทางกายในการเป็นนักเรียน ซึ่งในการวิจัยนี้จำแนกเป็น เพศชาย และ เพศหญิง

1. เพศชาย หมายถึง นักเรียนชายที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

2. เพศหญิง หมายถึง นักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ระดับชั้น หมายถึง การจัดการศึกษาแบ่งตามระดับชั้น ของโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ในที่นี้ศึกษาเฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. ประถมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง ระดับชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ใน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

2. ประถมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง ระดับชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

3. ประถมศึกษาปีที่ 5 หมายถึง ระดับชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

4. ประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง ระดับชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยเปิดดำเนินการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีตั้งในตำบลปังกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุริรัมย์ ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ เขต 2 ประกอบด้วย อำเภอประโคนชัย อำเภอบ้านกรวด อำเภอกระสัง อำเภอห้วยราช และอำเภอพลับพลาชัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อสนับสนุนการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียดที่ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามประเด็น ดังนี้

1. การจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด
2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน
3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียนบ้านโคกสะอาด

โรงเรียนบ้านโคกสะอาด ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 8 ตำบลปังกู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31140 โทรศัพท์ 044-630-287 เปิดทำการสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อตั้งเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2497 ผู้อำนวยการปัจจุบัน นายสุคนธ์ กำธร ปัจจุบันโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนดำรงอยู่ได้ด้วยงบประมาณของทางราชการ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2, 2560, หน้า 3-4)

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

โรงเรียนบ้านโคกสะอาด (2560 ก) ได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนโดยทั่วไปไว้ดังนี้

1. สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะ สังคมแบบชนบท มีประชากรประมาณ 2,000 คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ ชุมชนหมู่บ้าน วัดทุ่งนา และสวนผัก อาชีพหลักของชุมชน คือ เกษตรกรรมทำนา ไร่มันสำปะหลัง และไร่อ้อย อาชีพเสริม จักสาน เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย และรับจ้างทั่วไป ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จึงมีประเพณีทำบุญกฐิน ผ้าป่า และวันสำคัญทางพุทธศาสนา และวันอื่น ๆ ตามเทศกาลประเพณีของไทย

2. ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับภาคบังคับ โดยประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี 20,000-35,000 บาท

3. โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด อยู่ห่างจากตัวอำเภอประโคนชัย ประมาณ 17 กิโลเมตร และห่างไกลจากสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ประมาณ 70 กิโลเมตร ซึ่งห่างไกลจากหน่วยงานราชการ/ แหล่งเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งส่วนใหญ่ ผู้ปกครองนักเรียนเมื่อว่างเว้นจากฤดู การทำนา ทำไร่ จะไปประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปนอกพื้นที่ ไม่ได้อยู่ด้วยกันเป็นครอบครัว โดยจะละทิ้งให้อยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย เป็นผู้เลี้ยงดู จึงก่อให้เกิดปัญหา นักเรียนขาดความอบอุ่น ส่งผลกระทบต่อการเรียน

ข้อมูลครุภัณฑ์การศึกษา/ สำนักงาน และห้องปฏิบัติการของโรงเรียนบ้านโลกสะอาด

โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด ได้จัดครุภัณฑ์การศึกษา/ สำนักงานและห้องปฏิบัติการเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน หรือใช้ประโยชน์ให้กับบุคลากร รวมถึงผู้เรียนของโรงเรียน บ้าน โลกสะอาด ตามตารางที่ 2-1 ดังนี้ (สำนัคนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2, 2560, หน้า 7-8)

ตารางที่ 1 รายการครุภัณฑ์การศึกษา/ สำนักงาน และห้องปฏิบัติการของโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด

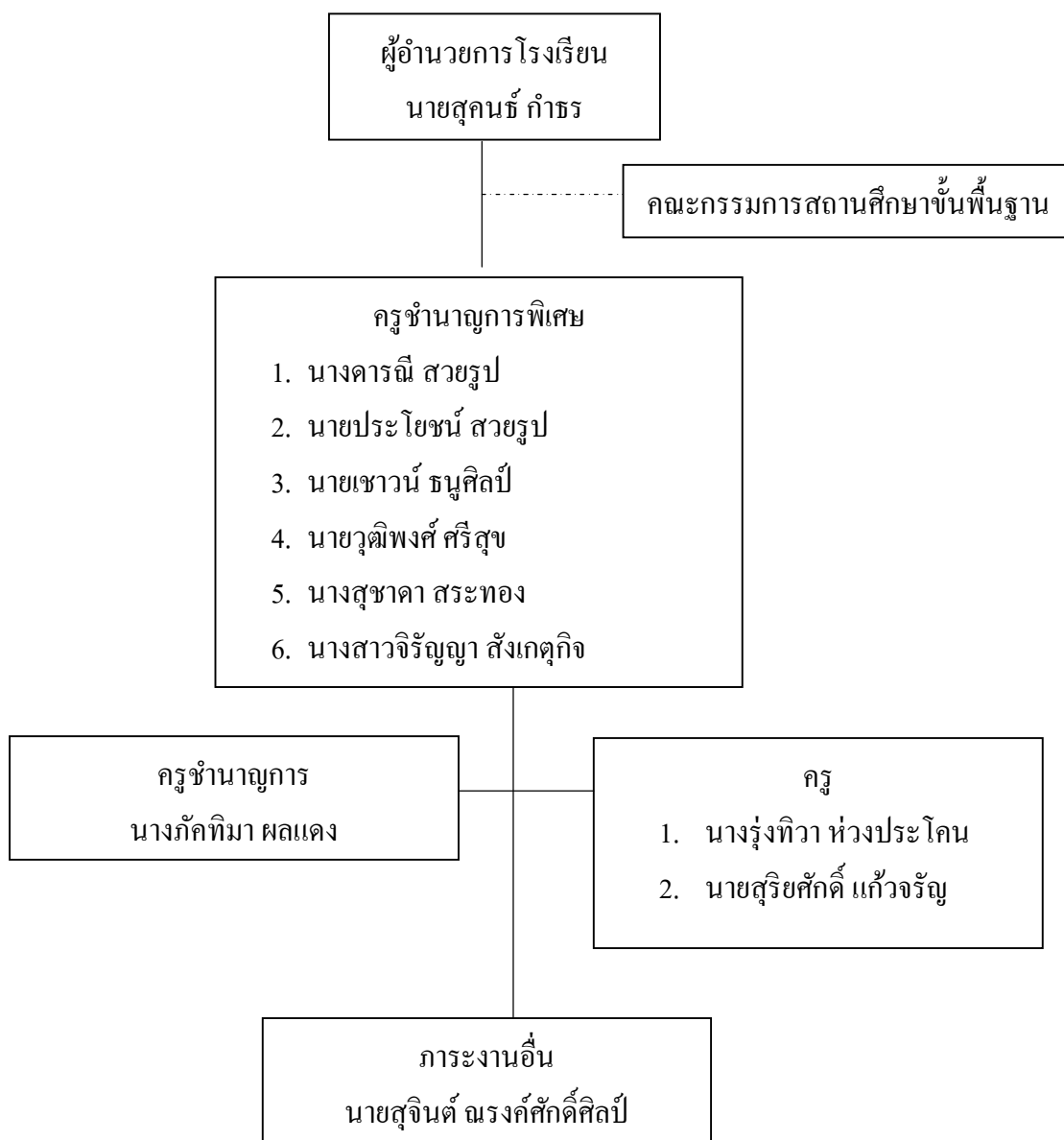
ลำดับ	ประเภท	รายการ	จำนวน
1	อาคารเรียน	อาคารเรียนขนาด 2 ชั้น ประกอบด้วยห้องต่าง ๆ ดังนี้ ห้องเรียน 9 ห้องสมุด 1 ห้อง ห้องคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง ห้องวิทยาศาสตร์ 1 ห้อง ห้องพักครู 1 ห้อง	1
2	อาคารโรงอาหาร	ห้องรับประทานอาหาร ห้องครัว	1
3	สนามกีฬา	สนามฟุตบอล และอุปกรณ์กีฬาประเภทต่าง ๆ	1
4	สนามเด็กเล่น	มีเครื่องเล่นที่อยู่ในสภาพดีและปลอดภัย	1
5	แปลงเกษตร	แปลงเกษตร 2 งาน	1
6	ห้องน้ำ	ห้องน้ำชาย 6 ห้อง และห้องน้ำหญิง 6 ห้อง	12
7	ครุภัณฑ์การศึกษา	โต๊ะเก้าอี้นักเรียน ก่อนประถมศึกษา	5
8	ครุภัณฑ์การศึกษา	โต๊ะเก้าอี้นักเรียน ประถมศึกษา	96
9	ครุภัณฑ์การศึกษา	จานรับสัญญาณดาวเทียม	1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ประเภท	รายการ	จำนวน
10	ครุภัณฑ์การศึกษา	เครื่องมัลติมีเดียโปรเจกเตอร์ LCD	1
11	ครุภัณฑ์การศึกษา	เครื่องพิมพ์ (Printer)	7
12	ครุภัณฑ์การศึกษา	อุปกรณ์ห้องสมุดโรงเรียนระดับประถมศึกษา	1
13	ครุภัณฑ์การศึกษา	ครุภัณฑ์พัฒนาทักษะคิดวิเคราะห์ระดับประถมศึกษา	1
14	ครุภัณฑ์การศึกษา	เครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (Notebook) (ใช้ในการเรียนการสอน)	7
15	ครุภัณฑ์การศึกษา	โทรทัศน์สีชนิด จอแบน (LCD)	10
16	ครุภัณฑ์งานบ้าน	เครื่องกรองน้ำ	1
17	ครุภัณฑ์งานบ้าน	ถังน้ำขนาด 1,000 ลิตรขึ้นไป แบบสแตนเลส	1

โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนบ้านโคกสะอาด

โครงสร้างในการบริหารงานโรงเรียนบ้านโคกสะอาด ได้กำหนดแบ่งตามสายงาน
ตำแหน่งวิทยฐานะ ดังภาพที่ 2 (โรงเรียนบ้านโคกสะอาด, 2560 ข)

ภาพที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด (โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด, 2560 ข)

วิสัยทัศน์

โรงเรียนดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้ได้มาตรฐานเรียนรู้ตามหลักสูตร มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาภาคบังคับในเขตบริการอย่างทั่วถึง
2. จัดทำพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาในทุกด้าน และสอดคล้องกับการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
3. จัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูป การเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรมนำความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีค่านิยมที่ดีงาม
4. จัดกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาความรู้ ทักษะ คุณลักษณะในทุกวิชาโดยเฉพาะคณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่พัฒนาส่งเสริมผู้เรียนด้านสุขภาพ ดนตรี กีฬา ศิลปะ และผู้เรียน อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
6. จัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมภูมิปัญญาไทย สนับสนุนการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน
7. พัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเน้นการมีส่วนร่วมเพื่อให้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ประชากรวัยเรียนระดับปฐมวัย และภาคบังคับ ได้เรียนอย่างทั่วถึงเสมอภาค และมีคุณภาพ
 2. มีการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศครอบคลุมภารกิจ โดยใช้เทคโนโลยีทันสมัย
- ในปีการศึกษา 2561 มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลปีที่ 1 จนถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 รวมจำนวนทั้งสิ้น 133 คน ทั้งนี้โรงเรียนบ้านโคกสะอาด ได้มุ่งมั่นพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้ได้มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข แต่การดำเนินการต้องอาศัยความร่วมมือจากชาวบ้าน รวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ และต้องใช้งบประมาณที่เพียงพอต่อการใช้จ่าย อย่างไรก็ตามทางโรงเรียนมุ่งมั่นที่จะใช้ความพยายาม ผสานกับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียน

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการทั้งนี้ มีประชาชนเข้ามามีส่วนในการพัฒนา และโรงเรียนดำเนินการตามภาระงานต่อไปนี้ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2, 2560)

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality control) โดยกำหนดมาตรฐาน ดังนี้
 - 1.1 จัดทำมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นจากมาตรฐานกลางโดยคณะกรรมการโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียนครูผู้ปกครอง และประชาชน
 - 1.2 จัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านปัจจัยกระบวนการ และผลผลิตของโรงเรียน
2. การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา
 - 2.1 พัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และพัฒนากระตุ้นใจให้ผู้ร่วมงานรู้จัก และรักการเรียนรู้อยู่เสมอ เน้นให้บุคลากรในองค์กรมีความคิดริเริ่มเพื่อการสร้างสรรค์ ปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น
 - 2.2 มีการสร้างจิตสำนึกของผู้ร่วมงานให้เห็นว่า การปรับปรุงคุณภาพจะต้องปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา และเป็นหน้าที่ของทุกคน
 - 2.3 เป็นสมาชิกชมรมทางวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 หรือหน่วยงานที่ให้บริการทางวิชาการอื่น ๆ เช่น ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา กลุ่มสารสนเทศ สนผ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.4 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 2.5 พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและสื่อการเรียนการสอน
 - 2.6 พัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน
 - 2.7 ระดับความร่วมมือจากชุมชนและเอกชน
3. การตรวจสอบคุณภาพหรือการทบทวนคุณภาพภายใน (Internal audit or internal school review)
 - 3.1 โรงเรียนต้องดำเนินการทบทวนคุณภาพภายใน ด้านคุณภาพโรงเรียน และคุณภาพการสอนทุกปี
 - 3.2 นำผลการทบทวนมาดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด
 - 3.3 การประเมินคุณภาพการศึกษา โรงเรียนกำหนดให้มีการประเมินความก้าวหน้า และประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ ของโรงเรียนในทุก ๆ แผนงาน แล้วนำผลมาพัฒนาปรับปรุง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน

ความหมายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน

Harold (1964, p. 233) ได้อธิบายความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การจัดระบบการศึกษาระบบการปกครอง และการดำเนินการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียน ได้รับประสบการณ์ตรงในการพัฒนาตนเอง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทักษะและทัศนคติและความสนใจ

Astin (1971, p. 3) ได้อธิบายความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การรวมตัวของสภาพภายนอกที่มีอิทธิพลต่อชีวิต และการพัฒนาอินทรีย์ ทั้งนี้ในส่วนของ สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง ลักษณะใด ๆ ของโรงเรียนที่เป็นสิ่งเร้า (Stimulus) ที่มีศักยภาพและอิทธิพลต่อนักเรียน

Walberry (1987, p. 533) ได้อธิบายความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เป็นนามธรรม หรือจิตวิทยา หากมองให้แคบลง ในระดับห้องเรียน สภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยา คือ บรรยากาศของชั้นเรียน ซึ่งเปรียบเสมือนกลุ่มของสังคมที่มีอิทธิพลต่อสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้นั่นเอง

Fisher and Kim (1999 อ้างถึงใน จันทอำภา ภามัง, 2558 หน้า 110) ได้ศึกษาหลักสูตร วิทยาศาสตร์ทั่วไป ที่ใช้แนวคิดสร้างสรรค์ความรู้ที่มีต่อสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของวิชา วิทยาศาสตร์ ในประเทศเกาหลี และได้ทดลองใช้หลักสูตรวิทยาศาสตร์ทั่วไป ที่ใช้แนวคิด สร้างสรรค์ความรู้ที่มีต่อสภาพแวดล้อมการเรียนรู้กับนักเรียนระดับเกรด 10 ผลการศึกษาพบว่า มีการรับรู้สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ตามแนวคิดสร้างสรรค์ความรู้ มากกว่านักเรียนระดับ เกรด 11 ที่ไม่เรียนหลักวิทยาศาสตร์ทั่วไปใหม่นี้

อินทรา บริบูรณ์ (2556, หน้า 7-8) ได้อธิบายความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่มีส่วนสำคัญที่จะช่วยกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพในทุก ๆ ด้านได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ สภาพแวดล้อม เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน บรรยากาศที่ดี ความสะอาดร่มรื่น ความสวยงามภายในโรงเรียน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

นฤมล ก้อนขาว (2558, หน้า 13) ได้อธิบายความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง ลักษณะหรือสภาพต่าง ๆ ในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนและการดำรงอยู่ รวมทั้ง พัฒนาการทุกด้านของนักเรียนในโรงเรียนแห่งนี้ทั้งทางตรง และทางอ้อมที่เป็นรูปธรรมและ นามธรรม ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้ และมีความประทับใจต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของ โรงเรียน

พัชรภรณ์ โพธิ์สัย (2558, หน้า 7) ได้อธิบายความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง ลักษณะหรือสภาพต่าง ๆ ในโรงเรียน ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรวมทั้งการพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนในโรงเรียน ซึ่งสภาพแวดล้อมในการวิจัยเป็นสภาพแวดล้อมตามความเห็นของผู้เรียนในขณะนั้น

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง ลักษณะหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อนักเรียน โดยทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพในทุก ๆ ด้านได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน บรรยากาศที่ดี ความสะอาดร่มรื่น ความสวยงามภายในโรงเรียน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ทั้งนี้สภาพแวดล้อมในการวิจัยเป็นสภาพแวดล้อมตามความเห็นของผู้เรียนในขณะนั้น

แนวคิดและความสำคัญเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 ได้ให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อม โดยได้บัญญัติไว้ในหมวด 4 มาตรา 23 (2) ความว่า ความรู้ และทักษะด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและ ประสบการณ์เรื่อง การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

โรงเรียนบ้านนาคำนาใน (2557 อ้างถึงใน พัชรภรณ์ โพธิ์สัย, 2558, หน้า 66) อธิบายว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน จะต้องกำหนดในเป็นไปตามกรอบนโยบายที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545 โดยกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา ที่เน้นการมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ และประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทั้งการควบคุมคุณภาพการศึกษา การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อยู่เสมอ การบริหารคุณภาพโดยมุ่งเน้นผลผลิตที่ตอบสนองความต้องการของสังคม และชุมชน ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนจึงควรร่วมมือกับครู ในการวางโครงสร้างการบริหารงานเป็นอย่างดี ทำให้ครูได้ปฏิบัติงานตรงกับความรู้ความสามารถ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูได้รับความร่วมมือร่วมใจของนักเรียน ในการเข้าร่วมร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเรียนเป็นอย่างดีส่งผลให้สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน

โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์ (2557, หน้า 3-4) อธิบายว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียน ต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ โดยเกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ตลอดจนการจัดห้องเรียนต้องมีความเป็นระเบียบอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมต้องมีต้นไม้สถานที่ร่มรื่น

ในสถาบันการศึกษาสร้างบรรยากาศในการเรียน การสอนมากขึ้นสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ คือ การสร้างอาคารสถานที่ ตลอดจนการจัดห้องเรียนต้องเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอยโดยการจัด ขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้และความเหมาะสมของห้องเรียนวัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดของผู้สอน และผู้เรียนรวมทั้งการจัดการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน เช่น สนามสภาพอาคารเรียนอาคารประกอบ สวนหย่อมสนามกีฬาเครื่องเล่นสนามที่พักผ่อนควรจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อยสะอาดมีความเหมาะสมทั้งที่ตั้ง ของโรงเรียนตลอดถึงการปลูกต้นไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อเป็นการเพิ่มความร่มรื่นสวยงาม

2. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน เป็นการศึกษาถึงสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนพฤติกรรมครูวิธีการสอนการใช้สื่อการสอนการเปิดใจให้กว้าง รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาเป็นการส่งเสริมให้มีการรับรู้ความคิดสร้างสรรค์แนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนนักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

3. สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน เป็นการศึกษาถึงสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน พฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษาด้านความสนใจในการเรียนเคารพเชื่อฟังครูอาจารย์ตั้งใจเรียน ถ้าไม่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมไม่ดีส่งผลต่อการเรียนของเพื่อนร่วมชั้นทำให้ไม่ตั้งใจเรียน เพื่อนที่ดีนั้น ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญ ซึ่งทำให้การเรียนในชั้นไม่น่าเรียน

4. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร เป็นการศึกษาถึงสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร เป็นการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์จากการที่บุคลากรมี ความร่วมมือการจัดการระบบการทำงาน บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ

พัชรภรณ์ โพธิสัย (2558, หน้า 64-66) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญและประเด็นที่ศึกษาตามรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ โดยผลการศึกษาตามความเห็นของนักเรียน เรียงลำดับสำคัญ 3 อันดับ ตามรายละเอียดด้านอาคารสถานที่ ดังนี้ คือ มีความเหมาะสมของสถานที่ออกกำลังกาย และสนามกีฬา ความเหมาะสมของแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด และห้องเรียน มีการถ่ายเทของอากาศไม่อับชื้น

2. ด้านการเรียนการสอน โดยผลการศึกษาตามความเห็นของนักเรียน เรียงลำดับสำคัญ 3 อันดับ ตามรายละเอียดด้านการเรียนการสอน ดังนี้ คือ ความรู้ความสามารถในการสอนของครู ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของครู และการใช้สื่อประกอบการสอนของครู

3. ด้านการให้บริการผู้เรียน โดยผลการศึกษาตามความเห็นของนักเรียน เรียงลำดับสำคัญ 3 อันดับ ตามรายละเอียดด้านการให้บริการผู้เรียน ดังนี้ คือ การให้คำปรึกษาของครู

แก่นักเรียนทุกคน ความพอเพียงของจำนวนโต๊ะและเก้าอี้ใน โรงอาหาร และส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันต่าง ๆ

4. ด้านการจัดการศึกษา โดยผลการศึกษาตามความเห็นของนักเรียน เรียงลำดับสำคัญ 3 อันดับ ตามรายละเอียดด้านการจัดการศึกษา ดังนี้ คือ การส่งเสริมให้ครูนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความรัก และความสามัคคี ให้แก่นักเรียน และการจัดโครงการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และ ความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน โดยผลการศึกษาตามความเห็นของนักเรียน เรียงลำดับ สำคัญ 3 อันดับ ตามรายละเอียดด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ดังนี้ คือ นักเรียนให้ความสนใจ ในการใช้สิทธิ์เลือกตั้งประธานนักเรียน การอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมของนักเรียน และความหลากหลายของกิจกรรม ในแต่ละปีการศึกษา

6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยผลการศึกษาตามความเห็นของนักเรียน เรียงลำดับสำคัญ 3 อันดับ ตามรายละเอียดด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ดังนี้ คือ ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่มของ นักเรียน การช่วยเหลือในด้านการเรียนระหว่างกลุ่มเพื่อน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกลุ่มเพื่อน ความรู้สึกสนุกสนาน ในระหว่างที่ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน และนักเรียนมักนำแนวทางที่ดีของ เพื่อนมาเป็นแนวทาง ในการปฏิบัติ

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน มีองค์ประกอบที่สำคัญหลายด้าน ซึ่งแต่ละด้าน ล้วนส่งผลต่อคุณภาพการเรียน รวมถึงจิตใจ พฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียน

สภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียน

สภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียน เป็นสภาวะของโรงเรียนที่เกิดจากการมี ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และส่งผลต่อความรู้สึกของบุคคล เมื่อคน ได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบกาย เช่น การสัมผัสได้โดยตรงผ่านทางกาย การรับรู้ผ่านการมองเห็น ทางตา และการรับรู้ผ่านทางหูการได้ยินเสียง เกิดความรู้สึกที่ดีเรียกว่า “สภาพแวดล้อมที่ดี” ในทาง ตรงกันข้าม เมื่อคนสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีเรียกว่า “สภาพแวดล้อมที่ไม่ดี” โรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้ผู้เรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึกพอใจ ภูมิใจ อบอุ่นใจ สบายใจ รู้สึกในความเป็นเจ้าของ และอยากมาโรงเรียน ในขณะที่เดียวกัน โรงเรียนที่มี สภาพแวดล้อมที่ไม่ดี จะทำให้สมาชิกเกิดความเบื่อหน่าย ห่างเหิน เฉยเมย ว้าเหว่ และไม่อยากมา โรงเรียน โดยยกตัวอย่างผลการศึกษาวิจัยของ พัชรภรณ์ โพธิสัย (2558, หน้า 72) ศึกษาถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ โดยสอบถามถึงระยะทางของอาคารเรียน ในกรณีที่อาคารเรียน ที่อยู่ค่อนข้างไกลจาก โรงอาหาร เมื่อพักกลางวันนักเรียนต้องเดินไกล กว่าที่จะถึงโรงอาหาร ทำให้

นักเรียนเห็นว่าไม่ได้รับความสะดวก ซึ่งความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารเรียน ของนักเรียนแต่ละระดับชั้นจะแตกต่างกัน เนื่องจากนักเรียนแต่ละชั้นเรียน มีห้องเรียนที่อยู่ใน ระยะใกล้ไกลจากโรงอาหารแตกต่างกัน เป็นต้น ดังนั้น สภาพแวดล้อมในประเด็นเดียวกัน นักเรียน ในโรงเรียนเดียวกัน แต่มีข้อมูลเบื้องต้นแตกต่างกัน จะมีความเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพแวดล้อม ในด้านนั้น ๆ แตกต่างกัน

Astin (1971, p. 144) ได้อธิบายถึงสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรม เหตุการณ์หรือคุณลักษณะใด ๆ ของสถานศึกษาหรือโรงเรียน ที่สังเกตเห็นได้ และก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการรับรู้ด้านประสาทสัมผัสของมวลสมาชิกในสถานศึกษา และสามารถ ตรวจสอบได้ด้วยการสังเกต ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการ ผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ซึ่งผู้วิจัยจะศึกษา แนวคิดจากหลายท่านประกอบการอธิบายแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านอาคารสถานที่

Astin (1971, p. 84) อธิบายว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สภาพแวดล้อม ทางธรรมชาติหรือนมนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีอิทธิพลต่อบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น สภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ในโรงเรียน หมายถึง อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ โรงอาหาร สถานที่เล่นกีฬาและสาธารณูปโภคต่าง ๆ ในการสร้างอาคาร สถานที่ภายในโรงเรียน จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ เช่น สถาปนิก และวิศวกร เพื่อศึกษาค้นคว้า และวิจัยปัญหา ตลอดจนวางโครงการล่วงหน้า เพื่อให้โรงเรียนมีการขยายตัวออกไป อย่างถูกต้องตามหลักการ

พัชราภรณ์ โพธิ์ชัย (2558, หน้า 24) ได้อธิบายโดยสรุปเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมด้าน อาคารสถานที่ ถือเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน ของครูและนักเรียน เพราะสถานศึกษา มีส่วนสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของผู้เรียน ดังนั้น ครู และผู้บริหารสถานศึกษาจึงควร ตระหนักถึงสภาพแวดล้อมที่ดีย่อมมีส่วนช่วยเสริมสร้างความคิด จิตใจ และคุณธรรม สถานศึกษา ดังนั้น ในการสร้างอาคารสถานที่ตลอดจนห้องเรียน ควรมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดูอยู่ใน ตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสม และเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย การจัดตกแต่งอาคารสถานที่ สิ่งปลูกสร้างมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด มีอาคารเรียนอาคาร ประกอบด้วย ห้องเรียน ห้องสมุด และห้องปฏิบัติการเพียงพอสำหรับการใช้งาน โรงอาหารถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำ ห้องส้วม มีการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬาเครื่องเล่น สนาม อยู่ใน สภาพดี และจัดให้เป็นระเบียบ

นฤมล ก้อนขาว (2558, หน้า 67) ได้ศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียน เพราะว่าคุณคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ได้ดังนี้ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมของสถานที่ออกกำลังกาย และสนามกีฬาที่มีความเหมาะสมของแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด และห้องเรียนมีการถ่ายเทของอากาศ ไม่อับชื้น ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้ให้นักเรียน มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีความสมบูรณ์จึงได้จัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนให้มีความเหมาะสม และเอื้ออำนวยต่อการใช้งาน นอกจากนี้โรงเรียนยังให้ความสำคัญต่อการจัดสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ เช่น ห้องสมุดเพื่อให้ให้นักเรียน ใช้ศึกษาค้นคว้า และเกิดพฤติกรรมรักการอ่าน เห็นความสำคัญ ของแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน

การบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดลอม จำเป็นต้องให้ความสำคัญหลักประการหนึ่งในการบริหารการศึกษา ซึ่งนอกจากจะมีการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้สอดคล้องกับกิจกรรมของหลักสูตรแล้ว ยังมีความหมายรวมไปถึงการวางแผนอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องกิจกรรม หรือห้องอื่น ๆ ซึ่งจะต้องมีการวางแผนทั้งระยะสั้น และระยะยาว เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการศึกษา โดยต้องเป็นงานที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยบุคคลหลายฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมกัน นอกจากงานอาคารสถานที่ที่เป็นบริการเพื่อความสะดวกสบายต่อการเรียนการสอนแล้ว ยังเป็นงานที่ช่วยส่งเสริมงานวิชาการด้วย ทั้งนี้ในส่วนของการบริหารอาคารสถานที่ โดยสรุปความหมายสำคัญ คือ การรู้จักจัดหา รวมถึงการใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการดูแลรักษา การให้บริการแก่นักเรียน และรู้จักส่งเสริมทำนุบำรุงอาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้คงสภาพที่ดีตลอดจนสามารถใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ และประหยัดที่สุด (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2557)

นรา สมประสงค์ และเสรี ลาโชโรจน์ (2546 อ้างถึงใน พัทธการณั โภชิสัย, 2558, หน้า 21-26) ได้สรุปถึงการจัดสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารเรียน สถานที่ต่าง ๆ ของโรงเรียนแบ่งได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมภูมิทัศน์ หมายถึง บรรยากาศ และสิ่งแวดลอมต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมภายในสถานศึกษาที่สามารถมองเห็นได้โดยทั่วไป เพราะจะช่วยดึงดูดความสนใจ และสร้างบรรยากาศที่ดีต่อผู้พบเห็น และผู้ใช้บริการ อีกทั้งจะช่วยปลูกฝังรสนิยมและค่านิยมของนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อธรรมชาติ ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียน จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ เพื่อช่วยให้การบริหารสภาพแวดล้อมด้านภูมิทัศน์มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณาและคำนึง ดังนี้

1.1 สถานที่ตั้งควรพิจารณาถึงระบบผังเมืองการระบายน้ำ สาธารณูปโภค การจราจร และระยะทางในเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษา เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง และและนักเรียน

1.2 การวางแผนเขตทางสัญจร สถานศึกษาแต่ละแห่งจะมีกิจกรรมหลากหลาย ประเภทและมีการเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดเวลา ดังนั้น ในการกำหนดเขตทางสัญจรจึงต้องพิจารณาในประเด็นนี้ด้วยคือ ควรมีถนนแนวทางเดินให้พอเพียง เหมาะสม ปลอดภัย สะดวกต่อการใช้สอย

1.3 สุนทรียภาพ และสิ่งแวดล้อม ควรเป็นแบบเฉพาะที่ตามความเหมาะสมของสถานที่ตั้ง สภาพที่ดิน สภาพภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.4 การตกแต่งบริเวณให้ดูงดงาม มีสิ่ง ที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณา ดังนี้

1.4.1 สนามหญ้า สถานศึกษาควรมีสวนสนามหญ้าในโรงเรียน เพราะสีเขียวของหญ้า จะช่วยให้เกิดความเย็นตา และช่วยลดความร้อน ลดเสียงดัง และยังอาจใช้เป็นสนามเล่นหรือที่พักผ่อนได้ด้วย

1.4.2 สวนหย่อม จะช่วยสร้างบรรยากาศที่สดชื่นรื่นรมย์เป็นธรรมชาติได้มาก ถ้ามีต้นไม้ ดอกไม้ สระน้ำพุ หรือน้ำตก ประกอบ

1.4.3 สวนดอกไม้ควรเป็นดอกไม้ที่ราคาไม่สูงนัก และต้องบำรุงรักษาน้อย เพราะไม้ดอกไม้ราคาสูงอาจเสี่ยงต่อการถูกตัด ส่วนการบำรุงรักษาควรแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ให้กับนักเรียนด้วยเพื่อสร้างความรู้จักหน้าที่และรับผิดชอบให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน

1.4.4 การปลูกต้นไม้ยืนต้น ควรเลือกปลูกให้เหมาะสมกับสภาพที่ตั้ง และสภาพดิน เช่น ปลูกเพื่อให้เกิดความร่มเงา ความร่มเย็น ช่วยบังแดด ป้องกันลม ป้องกันฝุ่นละออง หรือช่วยลดเสียงดัง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ควรคำนึงถึงอันตรายจากต้นไม้ด้วย เช่น อันตรายจากละอองเกสร หรืออันตรายจากรากหรือจากการกิ่งไม้ที่เกาะเกี่ยว รวมถึงอันตรายจากกิ่งที่เปราะ หรือจากต้นไม้อาจโค่นล้มได้ง่าย

1.4.5 การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย สถานศึกษาอาจทำรั้วกั้นเป็นสัดส่วน ซึ่งควรเป็นรั้วโปร่งที่จะให้ความรู้สึกปลอดโปร่งแก่จิตใจ เช่น รั้วต้นเข็ม รั้วต้นโมก รั้วต้นกระถิน รั้วต้นไผ่ เป็นต้น โดยเฉพาะสถานศึกษาในชนบท ถ้าไม่จำเป็นก็ไม่ควรสร้าง รั้วทึบหรือกำแพง เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกเหมือนถูกกักขังไม่เป็นอิสระไม่ปลอดโปร่ง สบายตา สบายใจ

1.5 การกำหนดบริเวณเป็นเขตหรือสัดส่วนเฉพาะจะช่วยให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนเกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่าการกำหนดบริเวณ ได้แก่ บริเวณ

ที่เป็นอาคารเพื่อประโยชน์ในกิจกรรมการเรียนการสอน บริเวณสนับสนุนการเรียนการสอน ที่ประกอบด้วย ห้องพยาบาล ห้องสมุด ห้องแนะแนว ห้องประชุม ห้องอาหาร บริเวณกีฬา ซึ่งประกอบด้วย โรงพลศึกษา สระว่ายน้ำ สนามกีฬา บริเวณต่าง ๆ บริเวณฝึกงาน เช่น แปลงเกษตร แหล่งสาธิตทดลอง เป็นต้น

2. การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมภายในสถานศึกษา ได้แก่ สิ่งปลูกสร้าง ที่เป็นอาคารเรียน อาคารประกอบ และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ เนื่องจากแต่ละสถานศึกษาต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารอาคารสถานที่ที่ผู้บริหารสถานศึกษาหรือคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบด้านอาคารสถานที่ควรจัดจำ หรือจัดใหม่ขึ้น คือ

2.1 แผนภูมิบริเวณสถานศึกษาอาจเป็นผังบริเวณที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับแนวถนน ซึ่งอาคารเลขที่อาคารเลขที่ห้องสัมพันธ์กับเลขที่อาคาร และอื่น ๆ เท่าที่จำเป็น และเหมาะสม แผนภูมิบริเวณจะช่วยให้ทราบถึงขนาดที่ดิน ทิศทางจำนวนอาคาร ทางเชื่อมระหว่างอาคาร รวมทั้งการคมนาคมภายในสถานศึกษา ทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารเป็นไปโดยสะดวก และรวดเร็ว

2.2 แผนภูมิอาคารอาคารแต่ละหลังควรแสดงแผนภูมิไว้ในที่ที่สะดวกต่อการพบเห็น เช่น โกล์บันได หรือบริเวณหน้าลิฟต์สิ่งทีแสดงไว้เช่น แผนภูมิแต่ละชั้น แผนภูมิห้องการเดินทาง ทางเชื่อม บันไดห้องน้ำ ทางหนีไฟ ที่ตั้งเครื่องดับเพลิง เป็นต้น

2.3 การควบคุมตรวจสอบอาคาร ผู้รับผิดชอบด้านอาคารสถานที่ควรต้องตรวจสอบมาตรฐานอาคาร ตรวจสอบการใช้อาคาร การใช้ห้องเรียน ห้องประกอบตามความเป็นจริงว่า มีการใช้ประโยชน์ได้จริงตามแผนที่กำหนดไว้มีการจัดชั้นเรียนตามจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด หรือไม่มากหรือน้อยกว่าเกณฑ์เพราะเหตุใด นอกจากนี้ยังควรเดินตรวจอาคาร สถานที่โดยทั่ว ๆ ไป อย่างสม่ำเสมอเพื่อความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่

2.4 การประเมินผลอาคารสถานที่การประเมินผลอาคารประเมินทั้งสองขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ประเมินเมื่อการก่อสร้างอาคารแล้วเสร็จสมบูรณ์ เพื่อดูว่าการออกแบบและการก่อสร้าง ดำเนินการเป็นไปตามข้อกำหนด และตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เพื่อจะได้แก้ไขก่อนที่จะมีการรับมอบหรือใช้อาคารต่อไป ขั้นตอนที่ 2 ประเมินเมื่อได้ใช้อาคารไปแล้วในช่วงระยะเวลาหนึ่งในการประเมินขั้นนี้ ควรให้มีส่วนร่วมประเมินด้วยเช่น ครูอาจารย์ นักเรียน นักศึกษา คนงาน ภารโรง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และใช้อาคาร เป็นต้น

2.5 การบำรุงรักษา เนื่องจากการบำรุงรักษาจะมีระยะเวลานานเท่ากับอายุการใช้ อาคาร ดังนั้น จึงมีระบบและวิธีการที่สามารถทำได้อย่างต่อเนื่องตามปริมาณและลักษณะ ความยากง่ายของอาคารทั้งการดูแลรักษา ป้องกันก่อนครบอายุการใช้งาน และการซ่อมบำรุง

3. การจัดสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัย หมายถึง มาตรการ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่กระตุ้นจิตสำนึกของบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่อย่างปลอดภัย เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่บุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องดูแลรับผิดชอบ และบริหารจัดการอีกด้านหนึ่ง คือ ความปลอดภัย เพราะเป็นที่คาดหวังว่าตลอดเวลาที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียน หรือสถานศึกษา ควรมีความปลอดภัยในทุกอย่าง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรจัดระบบ และ มาตรการต่าง ๆ ในด้านความปลอดภัย เช่น การให้ความรู้ในการรักษาความปลอดภัยจัดมาตรการ ป้องกันอันตราย ตัวชี้ป้องกันอุบัติเหตุจากรถการป้องกันเพลิงไหม้ เป็นต้น

โดยสรุป สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อ โรงเรียน และนักเรียนอย่างมาก เพราะอาคารสถานที่ ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อ โรงเรียน ดังนั้น โรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน รวมทั้งสิ่งวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ต่าง ๆ ควรอยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสม และเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย มีการจัดตกแต่ง สถานที่หรือสิ่งปลูกสร้างให้มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด มีห้องสำหรับดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ห้องเรียน ห้องสมุด และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับการฝึกทักษะ ในการเรียน โรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ความสะอาดของห้องน้ำ/ ห้องส้วม อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามเด็กเล่น สนามกีฬาอยู่ในสภาพที่ดีเหมาะสมกับการเล่นกีฬาในประเภทที่โรงเรียนจัดให้ นักเรียน

ด้านการเรียนการสอน

Astin (1971, p. 84) อธิบายถึง สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ และทักษะแนวความคิดและอุดมการณ์ทั้งหมดให้ปรากฏใน ตัวนักเรียน กระบวนการดังกล่าวอาจรวมถึงวิธีการในการถ่ายทอดการเรียนรู้ทั้งหมดที่เกิดขึ้น ระหว่างนักเรียน กับครูผู้สอน โดยมีองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงานคือการ จัด ห้องเรียน บรรยากาศ ในการเรียนการสอน คุณภาพของครูผู้สอน วิธีสอน หลักสูตรเจตคติที่ดีของ ครูผู้สอนต่อวิชาที่สอน

โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์ (2557, หน้า 8) อธิบายว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียนทั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรมส่งผลต่อ ผู้เรียนทั้งทางบวกและทางลบ และมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การเรียนรู้ของ ผู้เรียน เช่น ห้องเรียนที่ถูกสุขลักษณะ มีแสงสว่างพอเพียง สะอาด สงบ อากาศถ่ายเท มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพเหมาะสมและสนับสนุนการเรียนรู้ มีบรรยากาศในการเรียนที่ดีก็จะส่งผล ทางบวกต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสุขมีความตั้งใจ และกระตือรือร้นในการเรียน หากบรรยากาศเต็มไปด้วยความสกปรก รกรุงรัง สกปรกเต็มไปด้วยข้าวของที่ไม่เป็นระเบียบก็จะ

ส่งผลกระทบต่อผู้เรียน ทำให้บรรยากาศในการเรียนเต็มไปด้วยความเคร่งเครียด ผู้สอนก็จะรู้สึกท้อถอยไม่เป็นผลดีต่อการเรียนการสอน ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนของผู้เรียนจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้ของผู้เรียนดียิ่งขึ้น

วิธีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน เป็นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน โดยสามารถแบ่งได้เป็น 3 วิธี ดังนี้ โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์ (2557, หน้า 8-10)

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพเป็นสภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ อาคาร สถานที่ โต๊ะเก้าอี้สื่ออุปกรณ์การสอนต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ตามธรรมชาติ ได้แก่ ต้นไม้ พืช ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ เป็นต้น สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านกายภาพจะส่งผลกระทบต่อ การเรียน การสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนแบ่งออกเป็นสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน

1.1 สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนประกอบด้วย ห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ แสงสว่าง สีเสียงอุณหภูมิเหล่านี้ เป็นต้น

1.1.1 ห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียน ได้แก่ ห้อง พื้นห้อง ผนัง ประตู หน้าต่าง ขนาดและพื้นที่ว่าง ภายในห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ กระจาดำ อุปกรณ์ตกแต่งห้องเรียน เช่น แจกัน ดอกไม้ ภาพวาด เป็นต้น

1.1.2 แสงสว่าง ได้แก่ แสงธรรมชาติจากดวงอาทิตย์และแสงประดิษฐ์ ซึ่งเป็นแสงจากหลอดไฟประดิษฐ์

1.1.3 เสียง ได้แก่ เสียงบรรยายของผู้สอน เสียงการสนทนาระหว่างผู้สอนและผู้เรียนหรือ ผู้เรียนกับผู้เรียนเสียงจากเครื่องขยายเสียงเหล่านี้จะต้องมีระดับความดังที่พอเหมาะ

1.1.4 อุณหภูมิ ได้แก่ ระดับความชื้นของอากาศ การถ่ายเทของอากาศ การระบายอากาศโดย ธรรมชาติ และการระบายอากาศจากอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ได้แก่ พัดลม เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น

1.2 สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ได้แก่ แหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น แหล่งวิทยบริการ ห้องปฏิบัติการห้องทดลอง โรงฝึกงานห้องสมุดศูนย์วัฒนธรรมต่าง ๆ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะมีความสัมพันธ์ เกี่ยวเนื่องกับการเรียนและการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม นอกเหนือจากในห้องเรียน

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางด้านจิตภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกจิตใจ เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน แบ่งออกเป็นองค์ประกอบสำคัญใหญ่ ๆ 2 องค์ประกอบ คือ

2.1 องค์ประกอบด้านนักเรียน ได้แก่ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมของนักเรียนระดับสติปัญญา สถานภาพทางครอบครัว เป็นต้น

2.1.1 บุคลิกภาพและพฤติกรรมของนักเรียน ได้แก่ การร่วมกิจกรรมการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ คณะการสมาคมภายในกลุ่ม ความมีระเบียบในการทำงาน ความเป็นประชาธิปไตย เป็นต้น

2.1.2 ระดับสติปัญญาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรเลือกเนื้อหาและกิจกรรม ให้เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของนักเรียนด้วย

2.1.3 สถานภาพทางครอบครัวในการจัดการศึกษาก็ควรคำนึงถึงสถานะทางครอบครัวของ นักเรียน เช่น การจัดหาทุนการศึกษาให้แก่เด็กที่มีสภาพครอบครัวที่ยากจน เพื่อที่นักเรียนจะได้มีกำลังใจในการที่จะศึกษาค้นคว้าเล่าเรียนตามที่ใฝ่ฝันไว้ได้มากยิ่งขึ้น

2.2 องค์ประกอบด้านผู้สอนประกอบด้วยบุคลิกภาพ และพฤติกรรมของครูผู้สอน ความรู้และ ประสบการณ์ของครูผู้สอน

2.2.1 บุคลิกภาพและพฤติกรรมของครูผู้สอน โดยบุคลิกภาพ และพฤติกรรมของครูที่นักเรียน ต้องการนั้น ได้แก่ อารมณ์ดี ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่ดุด่า หรือลงโทษนักเรียน โดยไม่มีเหตุผล พุดจาไพเราะ อ่อนหวาน ไม่หยาบคาย ไม่ดื่มสุรา ยาเสพติด และเล่นการพนัน เป็นต้น

2.2.2 ความรู้และประสบการณ์โดยครูที่มีวุฒิสูงกว่าย่อมจะผ่านกระบวนการและเทคนิค วิธีการสอน และวิชาการมากกว่าครูที่มีวุฒิต่ำ และยังถ้าหากว่าได้สอนตรงหรือสอดคล้องกับสาขาที่ได้เรียนมา ด้วยแล้วจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.2.3 การสอนของครูผู้สอน ในการสอนของครูนั้นเริ่มตั้งแต่การวางแผนการสอน การดำเนินการสอน และการประเมินผลโดยครูผู้สอน มีการวางแผนการสอนที่ดีจะทำให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางด้านสังคม ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน นักเรียนกับครูผู้สอน รวมถึงกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของโรงเรียน องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านสังคม

3.1 การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน

3.2 การสร้างแรงจูงใจ

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552, หน้า 27) ได้เสนอแนะแนวทางการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจและแรงจูงใจในการเรียน ดังนี้

1. การสร้างความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน เช่น การจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม แผนที่นั่งของนักเรียน
2. การยิ้มแย้มแจ่มใส แสดงอารมณ์ดี
3. ใช้คำพูดที่แสดงความเมตตา และไม่ใช้วาจาเยาะเย้ยถากถางนักเรียน หรือใช้อำนาจข่มขู่ให้นักเรียนกลัว ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน ให้คำชมมากกว่าคำติ
4. ให้ความรักความอบอุ่นนักเรียนทุกคน นักเรียนควรมีความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นที่รักและยอมรับของครูและเพื่อน ๆ ครูจะต้องเป็นผู้สร้างสัมพันธ์อันดี โดยจะต้องพยายามรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
5. ให้ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจโดยครูต้องเอาใจใส่และสอนนักเรียนให้อยู่ด้วยกันอย่างราบรื่น ไม่ขัดแย้งซึ่งกันและกัน
6. ให้ความยุติธรรม การปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนด้วยใจเป็นกลาง ไม่มีอคติ ต้องพยายามควบคุมอารมณ์ให้ได้ พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
7. ให้ความไว้วางใจและยกย่องให้นักเรียนทำงานหรือกิจกรรมที่มอบหมาย โดยครูเป็นที่ปรึกษาให้นักเรียน นักเรียนมีอิสระในการทำงาน เข้าใจตนเอง รับผิดชอบตนเอง และเรียนรู้ด้วยตนเอง
8. มีความไวต่อการรับรู้อารมณ์ต่าง ๆ ของนักเรียน

พัชรภรณ์ โพธิสัย (2558, หน้า 28) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อพัฒนา และเสริมสร้างคุณลักษณะค่านิยม ของผู้เรียน ให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ โดยการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการจัดการเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญ ที่สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนใหม่ ความน่าสนใจ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาจต้องตรงตามจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนและเป็นไปตามความต้องการของชุมชน ทั้งนี้ทุกฝ่ายล้วนมีความสำคัญ ต่อการจัดสภาพแวดล้อมด้านนี้เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ โดยผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีความหลากหลายควบคู่กับการมีคุณธรรม ความรับผิดชอบ รวมถึงการให้บริการเพื่อสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ แก่ผู้เรียนและชุมชน

นฤมล ก้อนขาว (2558, หน้า 68) ได้ศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ความรู้ความสามารถในการสอนของครู ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ของครู และการใช้สื่อประกอบการสอนของครู ตามลำดับ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูได้เข้ารับการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่าง มีการจัดกระบวนการ และบรรยากาศในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนรวมไปถึงการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้กระบวนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เน้นการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมความสามารถของแต่ละคน พัฒนา ผู้เรียนให้ถึงศักยภาพ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ใช้หลักสูตรคุณธรรมนำความรู้ ตลอดจนมีการใช้สื่อประกอบการสอน ที่หลากหลาย

ในการจัดการเรียนการสอน มีเทคนิคในการจัดหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อต้องการเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เน้นให้เด็กได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและเรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันเพื่อให้ได้ฝึกทักษะการคิด โดยมีการวางเงื่อนไขและกติกาในการร่วมกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการทำงานกลุ่ม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดจนทักษะการสื่อสารที่ถือว่ามีความจำเป็นและสำคัญต่อการดำรงชีวิตอย่างมาก โดยเด็กจะเสนอสิ่งที่ตนเองอยากเรียนรู้ขึ้นมาและครูมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะ ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนต้องเตรียมตัวก่อน ดังนี้ (เว็ลล์เพรส, 2558)

1. ศึกษาหลักสูตร เพื่อให้ครูเกิดความเข้าใจจุดประสงค์ของหลักสูตร ตลอดจนตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างละเอียดและสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปจัดกระบวนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรตามเป้าหมายการเรียนรู้ได้

2. วางแผนผังการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่จะสอน โดยครูต้องหากความรู้ที่เชื่อมโยงกับเนื้อเรื่องในการกำหนดแผนการจัดการเรียนการสอน โดยออกแบบกิจกรรมด้วยตนเอง ใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ในการออกแบบกิจกรรมใช้สื่อต้องให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ทันกับคำตอบของผู้เรียน และเชื่อมโยงกับสิ่งที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ โดยเน้นออกแบบกิจกรรมการสอนแบบบูรณาการรายวิชา

3. ออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม ครูผู้สอนต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างรัดกุมให้รายละเอียดการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน คือไม่ว่าครูท่านใดอ่านแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนดังกล่าวได้

4. ครูผู้สอนสอบถามความต้องการในการเรียนและสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน ซึ่งครูจะต้องสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน และถามความต้องการของนักเรียนว่าอยากเรียนอะไรในปีการศึกษานั้นเพื่อสำรวจความต้องการของผู้เรียนไว้เป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องระหว่างหลักสูตรและความต้องการของนักเรียน เพื่อความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม โดยนำไปใช้ในการพิจารณาจัดตารางสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร

เช่น การจัดตารางสอน 2 คาบ และ 1 คาบ โดยแบ่งเป็น 2 วัน ต่อสัปดาห์ ซึ่งหลักสูตรอาจกำหนดให้สอนทฤษฎี 2 คาบต่อสัปดาห์ และปฏิบัติ 1 คาบต่อสัปดาห์ เป็นต้น

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ที่ได้กำหนดไว้เป็นคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยโครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบและภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์ (มสส.) โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (เว็ลล์เพรส, 2558)

1. ทดสอบความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่จะสอนก่อนเรียน เพื่อจะได้ทราบความรู้พื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลในเรื่องดังกล่าว และเป็นแนวทางในการออกแบบหรือปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนด้วย

2. ให้ความรู้เบื้องต้นก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐานจะนำไปสู่การเรียนรู้ของนักเรียนในกิจกรรมที่ต้องลงมือปฏิบัติ ดังนั้น ครูจึงต้องอธิบายเนื้อหาคร่าว ๆ เพื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจในเบื้องต้น

3. เปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอสิ่งที่อยากเรียนรู้ โดยให้นักเรียนเขียนถึงสิ่งที่ตนเองอยากเรียนรู้ และสิ่งที่ตนเองเรียนรู้มาแล้ว สิ่งที่นักเรียนอยากเรียนรู้อาจเป็นปัญหาในชีวิตประจำวัน หรือปัญหาของชุมชน หรือแนวทางในการแก้ปัญหาที่ถูกกำหนดขึ้นในชั้นเรียน ที่นักเรียนช่วยกันคิดและอยากลงมือปฏิบัติ

4. แบ่งกลุ่มนักเรียนในการทำกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนรู้จักวางแผนคือ ให้นักเรียนรู้จักกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง โดยการทำปฏิทินการเรียนรู้ตามความต้องการในการเรียนของตน วิธีการดังกล่าวเพื่อให้นักเรียนรู้หน้าที่ของตนเองและในขณะที่เดียวกันสามารถแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ตนเองและเพื่อนในกลุ่มได้

5. สร้างกติกาในการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนรู้จักเคารพในเงื่อนไขและกติกาที่กำหนดขึ้น โดยทุกคนในชั้นเรียนจะต้องยอมรับและปฏิบัติตาม

6. ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติได้กิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยครูจะคอยเป็นผู้แนะนำ ตอบคำถามและสังเกตเด็กขณะทำกิจกรรม

7. ครูให้นักเรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้จากการทำกิจกรรมและให้เด็กได้นำเสนอผลงานของตน โดยครูเป็นผู้คอยสนับสนุนให้เกิดการนำเสนอที่หลากหลายรูปแบบและเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ ไม่จำกัดแนวคิดในการนำเสนอ

8. ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนจากผลงานและพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกขณะร่วมกิจกรรม โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินผล

การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะสอนเป็นหลัก ทั้งนี้การประเมินผลการเรียนรู้ควรมีการประเมินผลตามสภาพจริง มีการกำหนดเป้าหมายที่มีความสัมพันธ์ในการประเมิน ได้แก่

- 1) ควรทำความเข้าใจด้านกระบวนการที่เกี่ยวกับการเรียนรู้
- 2) การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน
- และ 3) สิ่งที่ได้รับจากเนื้อหาวิชา โดยทำการประเมิน ดังนี้

8.1 การประเมินตามสภาพจริง เป็นการวัดผลหรือประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนโดยตรงผ่านชีวิตจริง เช่น การดำเนินการด้านการสืบสวน คำนวณ การร่วมมือกันทำงาน กลุ่มในการแก้ปัญหา การวัดผลจากการปฏิบัติงานจริง เป็นต้น

8.2 การสังเกตอย่างเป็นระบบ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับการประเมินผลในด้านทักษะกระบวนการของผู้เรียน ในขณะที่เรียน ผู้สอนต้องมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน เช่น การแก้ปัญหานั้น ควรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ ได้แก่ การสร้างปัญหาหรือคำถาม ซึ่งต้องประเมินผลบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดี

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ควรมีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร วิธีการสอน การวัดผลและประเมินผล ตำรา และเอกสารประกอบการสอน รวมถึงความสัมพันธ์กันของผู้เรียน กับครูทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยเน้นกระบวนการคิด และมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน การใช้เทคโนโลยีประกอบการสอน การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะหรือความรู้ การประเมินผลอย่างเป็นระบบ และตรวจสอบได้ รวมถึงการให้บริการเพื่อสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ แก่ผู้เรียนและชุมชน

ด้านการให้บริการผู้เรียน

Astin (1971, p. 135) อธิบายถึง สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการผู้เรียน หมายถึง ลักษณะสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้นักเรียนได้รับความสะดวก ปลอดภัย และความสุขสบาย เช่น บริการแนะแนว บริการสุขภาพ บริการด้านสวัสดิการห้องสมุด บริการประชาสัมพันธ์ บริการด้านการจัดหางานและบริการด้านอาชีพ

พัชรภรณ์ โพธิสัย (2558, หน้า 32) อธิบายโดยสรุปว่า สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน เป็นการจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนได้รับความสะดวกสบาย ปลอดภัยในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ การจัดบริการอาหารกลางวัน การแนะแนวการจัดบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยการป้องกันโรคการรักษาพยาบาลการจัดการเรียนการสอน เรื่องความปลอดภัยจากสิ่งต่าง ๆ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ความปลอดภัย นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน

การจัดบริการร้านค้า และการบริการด้านอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียน มีความพร้อม และมีความเหมาะสม ต่อผู้เรียน

นฤมล ก้อนขาว (2558, หน้า 68-69) ได้ศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการ นักเรียน พบว่า ความคิดเห็นใน 3 อันดับแรก ดังนี้ อันดับแรก มีการให้คำปรึกษาของครูแก่นักเรียน ทุกคน รองลงมา จำนวนโต๊ะ และเก้าอี้ใน โรงอาหารมีเพียงพอ และการส่งเสริมให้นักเรียนได้ เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันต่าง ๆ ทั้งนี้ข้อค้นพบนี้เกิดขึ้นอาจเป็นเพราะทางโรงเรียนมีระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยเห็นถึงความสำคัญของการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดความไว้วางใจและกล้าที่จะปรึกษาพูดคุยปัญหาต่าง ๆ กับครู โดยมีการสร้างบรรยากาศ ความเป็นกันเองให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีความสัมพันธ์กันเสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน อยู่กันด้วยความรักความอบอุ่น ความเมตตา เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนควรมีความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของ โรงเรียนมีการดูแล และให้บริการด้านสวัสดิการอาหารกลางวัน การบริการด้านประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันต่าง ๆ

ตามแนวทางที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ของมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในมาตรฐานที่ 16 กำหนดว่าสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มตามศักยภาพ กำหนดตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยเลือกศึกษา ดังนี้ คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม มีอาคารสถานที่เหมาะสม ร่มรื่น สะอาด ปลอดภัยและเป็นระเบียบ มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เช่น มีการจัดห้องคอมพิวเตอร์ ไว้ให้นักเรียน สืบค้นข้อมูล มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียว มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ และอยู่ในสภาพใช้การได้ดี มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ดังนั้น โรงเรียน ควรให้บริการกับผู้เรียน โดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น มีการให้บริการ เทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีการจัดห้องคอมพิวเตอร์ให้ นักเรียนสืบค้นข้อมูล มีการจัดวัสดุ อุปกรณ์ เช่น มีห้องปฏิบัติการ ครัวภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอและอยู่ในสภาพใช้การได้ดี (โรงเรียนภูเก็ตวิทยา, 2559)

ชุตินาถ อินทร์พวง (2549, หน้า 25-27) กล่าวไว้ดังนี้ การจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับความสะดวกและปลอดภัย โรงเรียนได้จัดบริการให้ เช่น การบริการอาหาร กลางวัน การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การบริการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน การบริการ ออมทรัพย์ การบริการร้านสหกรณ์ร้านค้าของ โรงเรียน การบริการให้ทุนการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1. การบริการอาหารกลางวัน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับประโยชน์ จากการรับประทานอาหาร ได้รับสารอาหารที่ครบถ้วน สะอาด ปลอดภัย และราคาถูก โดยบุคคลอื่นสามารถเข้ามาขายอาหาร ให้แก่นักเรียนได้ โดยทางโรงเรียนเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพ และราคา
2. การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การตรวจสุขภาพของนักเรียนเป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง โดยโรงพยาบาลประจำอำเภอร่วมกับโรงเรียนเป็นผู้ประสานงานร่วมกันในการตรวจสุขภาพของนักเรียน นอกจากนี้ ทางโรงเรียนยังสามารถดูแลสุขภาพเบื้องต้นของนักเรียนได้ เช่น การตรวจเล็บ ความสะอาดของเครื่องแต่งกาย ผม การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการสอนควบคุมกับการลงมือปฏิบัติในวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา การแปรงฟันและล้างมือ ป้องกันการเกิดโรค เป็นต้น
3. การบริการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน การจัดรถรับส่งทั้งไปและกลับจากโรงเรียน การฝึกซ้อมความพร้อมการหนีไฟกรณีเกิดเพลิงไหม้ การฝึกปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น
4. การบริการออมทรัพย์ ทางโรงเรียนและธนาคารส่งเสริมให้นักเรียนได้เปิดบัญชี ออมทรัพย์เป็นสมุดบัญชีของตนเอง สร้างวินัยในทางการเงินให้รู้จักการออม
5. การบริการร้านสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน เพื่อให้บริการสินค้าราคาถูกแก่นักเรียน เช่น หนังสือเรียน สมุด ดินสอ ปากกา ยางลบ และอุปกรณ์การเรียนอื่น ๆ
6. การบริการให้ทุนการศึกษา เป็นการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนนักเรียนที่เรียนดี แต่ขาดทุนทรัพย์ หรือนักเรียนที่มีความดีสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน ทางโรงเรียนได้จัดทุนการศึกษา มอบให้เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ

สรุปได้ว่า การให้บริการผู้เรียน สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดบริการให้นักเรียน นอกเหนือจากการให้บริการด้านการเรียนการสอน เป็นการจัดการบริการความสะดวกตามสภาพการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสะดวก ปลอดภัยในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ การจัดการบริการเกี่ยวกับการให้ การศึกษา การบริการอาหารกลางวัน การแนะนำการจัดการบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล หรือการปฐมพยาบาลเบื้องต้น รวมถึงการบริการด้านอื่น ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาการศึกษาของผู้เรียน

ด้านการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน

แนวทางในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 42 ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการเรียนรู้เป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้ผู้เรียนรู้ได้ด้วย สมอง กาย และใจ สามารถสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเองมีส่วนร่วมในการเรียน การสอนเน้นการปฏิบัติจริง สามารถทำงานเป็นทีมได้

Astin (1971, p. 135) อธิบายถึง สภาพแวดล้อมด้านการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนอง ความมุ่งหวังของผู้เรียน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ในการปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ให้เกิดกับ

ผู้เรียนจึงควรมุ่งจัดการเรียนการสอนที่เป็นธรรมชาติให้ผู้เรียนรู้จักคิด ค้นคว้า วิเคราะห์เป็นแก้ไขปัญหาได้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ครูผู้สอนจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ให้ผู้เรียนรักที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต บทเรียนจะต้องให้ผู้เรียนได้ใช้ปัญหาทางแก้ไข ปัญหา สืบค้น ค้นคว้า พยายามหาคำตอบ รู้จักและรักการทำงานเป็นทีม ในทางเดียวกันบทเรียนต้องท้าทายให้อยากเรียนรู้ และเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินไปพร้อมกันมากกว่าการฟังคำบรรยายหรือจดตามคำบอกของครู อาจารย์ เพราะว่ากระบวนการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่การศึกษาขั้นต่อไปหรือดำเนินชีวิตในวันข้างหน้า จากประเด็นนี้เป็นกระบวนการเรียนรู้

นฤมล ก้อนขาว (2558, หน้า 34, 69) อธิบายโดยสรุปถึงสภาพแวดล้อมด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียนเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด ค้นคว้า โดยสามารถวิเคราะห์เป็นและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีบรรยากาศทางการเรียนที่น่าสนใจ ท้าทายให้อยากรู้ อยากเห็น รู้จักและรักการทำงานเป็นทีม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ มีองค์ความรู้สามารถบูรณาการความรู้สู่การดำรงชีวิตจริง เลื่อนนำข้อมูลความรู้ที่มีคุณค่าไปใช้เกิดประโยชน์ สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และจากผลการศึกษาวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ใน 3 อันดับ ดังนี้ อันดับแรก การส่งเสริมให้ครูนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความรักและความสามัคคี ให้แก่นักเรียน และการจัดโครงการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ที่ผลอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาผ่านตัวแทนแต่ละฝ่าย ซึ่งจะมีการประชุมทุก ๆ เดือน เพื่อพัฒนา และปรับปรุงการบริหารงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นอกจากนี้ โรงเรียนยังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความรัก และความสามัคคีให้แก่นักเรียน และการจัดโครงการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ส่งเสริมทักษะเพื่อให้นักเรียนได้เข้ากิจกรรม ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

พัชรภรณ์ โพธิสัย (2558, หน้า 34; 74) การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ภายในโรงเรียน โดยวิธีที่หลากหลายเพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จ และบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสังเกตได้จากการดำเนินงานอย่างมีระบบ แบบแผน ทุกคนทำงานด้วยความร่วมแรงร่วมใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายใต้บรรยากาศการทำงานที่เป็นกันเอง ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศของการบริหารงานที่ดีเพื่อนำไปสู่การสร้างสภาพแวดล้อมทางการบริหารที่เหมาะสมต่อไป และผลการศึกษาวิจัย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในด้านการเรียนการบริหาร อยู่ในระดับมาก

โดยอันดับแรก ครูผู้สอนมีความเป็นกันเองกับนักเรียน ครูผู้สอนมีความเอาใจใส่ดูแลนักเรียน และความสามารถของครูผู้สอนทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความคิด

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ถือเป็นกระบวนการเรียนรู้ในการปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้น โดยให้ผู้เรียนสามารถรู้จักคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม โดยการสร้างบรรยากาศทางการเรียนที่น่าสนใจ และท้าทาย ผู้เรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการทำงานเป็นทีม ภายใต้บรรยากาศการทำงานที่เป็นกันเอง เพื่อให้เกิดผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์

ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน

Astin (1971, p. 147) ได้ให้ความเห็นว่า งานด้านกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็นงานที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ และชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนนักศึกษาในสถาบันให้ดำเนินไปได้ด้วยดี มีความปกติสุขตลอดไปจนถึงการมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพการมีวินัยในตนเองการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาความสามารถความสนใจ และความถนัดเฉพาะของนักเรียน นักศึกษา แต่ละคนให้ก้าวหน้าเป็นประโยชน์แก่ตนเอง และแก่สังคมให้ได้มากที่สุดด้วยอย่างงานด้านกิจกรรมผู้เรียนที่จัดการตามสถาบันต่าง ๆ ได้แก่ งานบริการด้านสอนซ่อมเสริม การศึกษาพิเศษ งานจัดการดูแลให้ผู้เรียนได้เข้ากับกลุ่มเพื่อนและชั้นเรียนที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจการจัดให้ผู้เรียนได้มีกิจกรรมพิเศษในเวลาว่างเพื่อให้ฝึกใช้เวลาให้เป็น ประโยชน์ ให้เป็นผู้มีวินัยและรู้จักปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย เป็นต้น

อาคม รุณสีงาม (2550, หน้า 36-37) ได้อธิบายว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม
2. จัดเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน
3. บูรณาการวิชาการเข้ากับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. ใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์จินตนาการที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง
5. จำนวนสมาชิกมีความเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม
6. มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของสถานศึกษา

7. ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย

8. ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

9. มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยมีวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยให้ถือว่าเป็นเกณฑ์ประเมินผลการผ่านช่วงชั้น

ดังนั้น สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยคำนึงถึงการจำแนกการจัด ดังนี้ (อาคม รุนสีงาม (2550, หน้า 37)

1. จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น การบูรณาการ โครงการ องค์กรความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น

2. จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เช่น ชมรมวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น

3. จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด เป็นต้น

4. จัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่าง ๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

นฤมล ยอดศรี (2558) อธิบายว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมีหลายวิธี โดยวิธีหนึ่งที่ใช้คือ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ โดยจัดให้เป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้อ่าน การสื่อสาร และการคิด โดยไม่พยายามแยกภาษาออกเป็นส่วนย่อย ๆ แต่เป็นการมองภาษาโดยรวมสร้างสรรค์ สิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์จริงมาช่วย ทำให้ภาษานั้นง่ายต่อการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการพูด การอ่าน การฟัง และการเขียน โดยมีความสำคัญในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ทำให้เด็กมีความสุข สนุกสนานในการเรียนภาษาและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้

2. ช่วย让孩子ได้รับการพัฒนาภาษา ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ครอบคลุม ทุกด้านและเต็มศักยภาพ

3. ทำให้ครูและผู้ปกครองเกิดความเข้าใจ ในการพัฒนาทางภาษาทั้งด้านการเขียนเพิ่มขึ้น

4. สนองความต้องการของผู้ปกครองส่วนมาก ซึ่งต้องการให้เด็กได้รับการพัฒนาภาษาในช่วงวัย

สำหรับการจัดกิจกรรมประจำวันที่ใช้เป็นแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีภาษาแบบธรรมชาติ มีความคล้ายคลึงกับชั้นเรียนที่สอนตามปกติ เพียงแต่กิจกรรมนั้นจะมี การใช้

ภาษาและตัวหนังสือมากขึ้น เพิ่มมุมหนังสือเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและสิ่งแวดล้อมต่อการใช้ภาษาอ่านเขียนมากขึ้น

พัชราภรณ์ โพธิ์ชัย (2558, หน้า 69-70) ได้ศึกษาวิจัย การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน พบว่า ความคิดเห็นด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงตามลำดับใน 3 อันดับ ดังนี้ อันดับแรก นักเรียนให้ความสนใจในการใช้สิทธิ์เลือกตั้งประธานนักเรียน การอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมของนักเรียน และความหลากหลายของกิจกรรมในแต่ละปี การศึกษา ทั้งนี้ที่อยู่ในระดับมากคงเป็นเพราะ โรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูจัดกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมประชาธิปไตย ทำให้นักเรียนสนใจในการใช้สิทธิ์เลือกตั้งประธานนักเรียน ไปบริหารงาน สภานักเรียนของโรงเรียน รวมถึงยังมีการอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม ของนักเรียน โดยการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนเลือกสรรกิจกรรมสำหรับนักเรียนให้มีความหลากหลายของกิจกรรมในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้ นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์ และประสบการณ์ จากการเข้าร่วม กิจกรรมต่าง ๆ

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนเป็นลักษณะของกิจกรรมต่าง ๆ ที่ โรงเรียนได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งจะสามารถพัฒนาความสามารถ ของผู้เรียนในแต่ละบุคคลได้ โดยจะพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ตามศักยภาพมีการวางแผนร่วมกันและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับ กิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล เป็นการจัดประสบการณ์ เพิ่มเติม ซึ่งจะมุ่งให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพ และยัง ช่วยสร้างเจตคติที่ดีให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง โดยผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมกีฬา โครงการ เข้าค่ายธรรม และ โครงการฝึกอาชีพเสริม เป็นต้น

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

Astin (1971, p. 15, 136) อธิบายว่า กลุ่มเพื่อนร่วม โรงเรียนและร่วมชั้นมีอิทธิพล ในการปรับตัว และการดำรงชีวิตในสังคมโรงเรียน ซึ่งเปรียบเสมือนสังคมย่อย ทั้งนี้ได้ศึกษาวิจัย พบว่า การเลือกสาขาวิชา และอาชีพของนักศึกษามักจะคล้อยตามกลุ่มเพื่อน หรือกล่าวได้ว่า นักศึกษาจะเลือกยึดถือการตัดสินใจการเลือกสาขาอาชีพเดียวกันสูง

โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์ (2557) อธิบายว่า สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนพฤติกรรมของ นักเรียนนักศึกษาด้านความสนใจในการเรียนเคารพเชื่อฟังครูอาจารย์ตั้งใจเรียนถ้าไม่มีพฤติกรรม

ไม่เหมาะสมไม่ดีส่งผลต่อการเรียนของเพื่อนร่วมชั้นทำให้ไม่ตั้งใจ เรียนเพื่อนที่ดีนั้น ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญซึ่งทำให้การเรียนในชั้นไม่น่าเรียน

นฤมล ก้อนขาว (2558, หน้า 38, 70) สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน เป็นการจัดการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ของเพื่อนร่วมชั้นเรียน ประกอบด้วย ความสนใจในการเลือกเรียน พฤติกรรมการเรียนลักษณะเฉพาะ ของแต่ละกลุ่ม กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของนักเรียนทั้งด้านความรู้ ความประพฤติ บุคลิกภาพ ทักษะ และความเป็นอยู่ ทั้งนี้ ยังได้ศึกษาถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียน การช่วยเหลือ ในด้านการเรียนระหว่างกลุ่มเพื่อน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกลุ่มเพื่อน ความรู้สึก สนุกสนานในระหว่างที่ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนและเพื่อนนักเรียน แนวทางที่ดีของเพื่อน มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีกิจกรรมที่ส่งเสริม ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานกับผู้อื่น ตลอดจนมีกิจกรรม ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างนักเรียน เช่น กีฬาสีภายใน กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้ นักเรียนได้ทำงานร่วมกันรู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ความรู้สึก สนุกสนานในระหว่างที่ทำกิจกรรม ร่วมกันกับเพื่อน ตลอดจนมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนแนวคิดต่าง ๆ จนนำไปสู่การปฏิบัติในทางที่ดีต่อไป

พัชรภรณ์ โพธิสัย (2558, หน้า 38, 78) อธิบายว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน เป็นการจัดการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้นเรียน ประกอบด้วย ความสนใจ ในการเลือกเรียนพฤติกรรมการเรียนลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่ม กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนทั้งด้านความรู้ ความประพฤติ บุคลิกภาพ ทักษะ และ ความเป็นอยู่ และผลการศึกษาวิจัย พบว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมและกลุ่มเพื่อน โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งอยู่ใน 3 อันดับ ดังนี้ อันดับแรก คือ ความรู้สึกอบอุ่นและสนุกสนานเมื่อได้รวมกลุ่ม กันกับเพื่อนนักเรียน ความร่วมมือร่วมใจของนักเรียนในการรักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของ โรงเรียน และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกับเพื่อนนักเรียน

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน เป็นลักษณะความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนด้วยกัน ความสามารถในการปรับตัวที่จะดำรงชีวิตใน โรงเรียนได้ สามารถแสดงออก อย่างสร้างสรรค์ โดยมีความประพฤติ บุคลิกภาพ ทักษะที่ดี หรือเป็นไปในทางบวก ซึ่งจะ ช่วย ส่งเสริมความก้าวหน้าให้กับผู้เรียน ทั้งด้านพฤติกรรม บุคลิกภาพ และการเรียน

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 และได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนตามขอบเขตของการวิจัย คือ เพศ และระดับชั้น ซึ่งสามารถอธิบายความแตกต่างกันตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน ได้ดังนี้

เพศ เป็นตัวแปรที่สำคัญซึ่งมีต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน เพราะบุคคลแต่ละคนที่มีเพศต่างกัน อาจส่งผลทางความคิดเห็นในการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนแตกต่างกัน จากการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน พบว่า งานวิจัย ของ นฤมล ก้อนขาว (2558) และ พัทธราภรณ์ โพธิสัย (2558) ได้กำหนดสมมติฐานในการศึกษาเพศที่ต่างกัน ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน และข้อค้นพบในการทดสอบสมมติฐานของ นฤมล ก้อนขาว (2558) พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน ในด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนงานวิจัยของ พัทธราภรณ์ โพธิสัย (2558) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกตามเพศโดยรวม มีความแตกต่างกัน อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ มีขนาดของความแตกต่างระหว่างเพศ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการเรียนการสอน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ไม่พบความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรศึกษา ความแตกต่างของเพศ กับนักเรียน ตามผลการทดสอบสมมติฐานที่ว่า เพศต่างกัน ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การกำหนดสมมติฐานนี้ มีแนวทางที่เพศหญิง และเพศชาย ส่งผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ระดับชั้น เป็นตัวแปรที่สำคัญซึ่งมีต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน เพราะบุคคลแต่ละคนที่อยู่ในระดับชั้นต่างกัน อาจส่งผลทางความคิดเห็นในการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน แตกต่างกัน โดยจากการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน จากงานวิจัยของ พัทธราภรณ์ โพธิสัย (2558; กัญญาธิดา ยอดดี, 2555; อินทิรา บริบูรณ์, 2556) ได้กำหนดสมมติฐานในการศึกษาระดับชั้นที่ต่างกัน ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน และข้อค้นพบในการทดสอบสมมติฐานของ พัทธราภรณ์ โพธิสัย (2558) พบว่า สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารเรียน ของนักเรียนแต่ละระดับชั้นแตกต่างกัน เนื่องจากนักเรียนแต่ละชั้นเรียน มีห้องเรียนที่อยู่ในระยะใกล้ไกลจาก

โรงอาหารแตกต่างกัน เป็นต้น โดยเป็นตัวแปรที่สำคัญ เนื่องจากระดับชั้นที่แตกต่างกัน ทำให้มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน และเมื่อศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของ กัญญ์ธิดา ยอดดี (2555) พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ อินทิรา บริบูรณ์ (2556) พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ นฤมล ก้อนขาว (2558) พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน จำแนกตามระดับช่วงชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ พัชราภรณ์ โพธิสัย (2558) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกตามระดับชั้น โดยพิจารณาตามรายคู่ พบว่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับปีที่ 5 โดยรวมมีความแตกต่างกันอยู่ในระดับมาก แต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับปีที่ 6 โดยรวม มีความแตกต่างกัน ระดับมาก

อาจสรุปได้ว่า การกำหนดสมมติฐานนี้ มีแนวทางของระดับชั้นเรียนที่ต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากการศึกษาตามผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงสรุปได้ว่า เพศ และระดับชั้นของนักเรียนที่ต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเป็นตัวแปรต้นที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานรวม 2 ตัวแปร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กัญญ์ธิดา ยอดดี (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ และระดับชั้นของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงอันดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการบริหาร ด้านกิจกรรมผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านสุขภาพ และด้านอาคารสถานที่ ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างยิ่ง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อินทิตรา บริบูรณ์ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติเวลล์ส สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติเวลล์ส สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติเวลล์ส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการให้บริการ และด้านอาคารสถานที่ 2) การเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติเวลล์ส สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติเวลล์ส โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และด้านการให้บริการ ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามสัญชาติ พบว่า ครูชาวไทย และครูชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติเวลล์ส โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และด้านการให้บริการ ไม่แตกต่างกัน

ณัฐภัก อูทโท (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ ของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งต้อง

ปรับปรุงให้ดีขึ้น ตามลำดับ ดังนี้ การจัดห้องสุขา การจัดห้องเรียน การจัดบริเวณ โรงเรียน การจัดอาคารเรียน และการจัดโรงอาหาร สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของ การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งต้องให้มีการพัฒนา ตามลำดับ ดังนี้ การจัดโรงอาหาร การจัดห้องเรียน การจัดบริเวณ โรงเรียน การจัดอาคารเรียน และและ การจัดห้องสุขา ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ ในภาพรวม อยู่ในระดับต้องการพัฒนา ตามลำดับ ดังนี้ การจัดห้องสุขาการจัดห้องเรียน การจัดบริเวณโรงเรียน การจัดอาคารเรียน และการจัดโรงอาหาร ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อม ทางการเรียนทางกายภาพ การจัดห้องสุขา ดังนั้น ห้องสุขาสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น มีสีสันทนสวยสดใส ปลูกต้นไม้ข้างห้องน้ำ และมีกระดาษชำระการจัดห้องเรียน การมีแอร์ในห้องเรียน การจัดโต๊ะเรียนใหม่ให้เป็นระเบียบ มีสีสันทนสวยงาม และมีความสะอาดของห้องเรียน การจัดบริเวณโรงเรียน โดยการปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่น มีสนามฟุตบอลเป็นสนามหญ้า มีความสวยงาม มีสีสันทนสวยงาม และมีสนามเด็กเล่น เครื่องเล่นต่าง ๆ การจัดอาคารเรียน โดยทาสีสวยงามสบายตา ทำ ความสะอาดอาคาร การจัดบอร์ด และการจัดโรงอาหาร โดยดูแลรักษา ความสะอาดของโรงอาหาร ทาสีโต๊ะรับประทานอาหารใหม่ มีโทรทัศน์เพื่อดูข่าวสาร มีการแสดงบนเวทีทุกวัน โรงอาหารมีความปลอดภัย จัดโต๊ะอาหารให้เป็นระเบียบ

นฤมล ก้อนขาว (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีทธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนศรีทธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีทธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละด้าน จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการให้บริการผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่ 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีทธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามเพศเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีทธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามระดับช่วงชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัชรารักษ์ โปธิสัย (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านนาคำใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านนาคำ นานาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามเพศ และระดับชั้นของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน นักเรียนโรงเรียนบ้านนาคำ นานาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวม อยู่ในระดับมาก และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกตามเพศโดยรวม มีความแตกต่างกัน อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ มีขนาดของความแตกต่างระหว่างเพศ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการเรียนการสอน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ไม่พบความแตกต่างกัน ในส่วนของการจำแนกตามระดับชั้น โดยพิจารณาตามรายคู่ พบว่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับปีที่ 5 โดยรวมมีความแตกต่างกันอยู่ในระดับมาก แต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับปีที่ 6 โดยรวม มีความแตกต่างกัน ระดับมาก

สาคร มหาหิงค์ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ในภาพรวม 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกายภาพ รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ และด้านวิชาการ ตามลำดับ แนวทางการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 1) ควรจัดตกแต่งบริเวณรอบ ๆ อาคารเรียน อาคารประกอบให้ร่มรื่น สวยงาม มีความสะอาดและปลอดภัย 2) ควรใช้ประโยชน์จากอาคารเรียน และอาคาร ประกอบอย่างคุ้มค่า 3) ควรจัดห้องน้ำ ห้องส้วมให้เพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ 4) ควรให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกัน 5) ควรมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ ความสามารถของบุคลากร 6) ควรระดมทุนจากทุกภาคส่วนเพื่อสนับสนุนในการพัฒนาสภาพแวดล้อม 7) ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการผ่านการปฏิบัติให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ทั้งในและนอกห้องเรียน 8) ควรจัด

บรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 9) ควรจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนรู้

งานวิจัยต่างประเทศ

Bursheim (1993 อ้างถึงใน นฤมล ก้อนขาว, 2558, หน้า 47) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนแบบรวมกลุ่ม (สหกรณ์) กับวัฒนธรรมการทำงานที่ได้ผลในโรงเรียนที่มหาวิทยาลัยมินิโซตา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนแบบรวมกลุ่มกับวัฒนธรรมการทำงานในโรงเรียนในด้านการจัดการโรงเรียนและหมวดวิชาแบบใดที่มีผลต่อวัฒนธรรมการทำงานในโรงเรียนในด้านการจัดการโรงเรียนและหมวดวิชาแบบใดที่มีผลต่อวัฒนธรรมทำงาน ผลการศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างการเรียนแบบกลุ่มกับวัฒนธรรมการทำงานแบบให้ผลผลิตมีนัยสำคัญ ที่ต่างกันตามระยะเวลาที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพโรงเรียนของรัฐมินิโซตา มีนัยสำคัญต่างกันระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการจัดสภาพแวดล้อมแบบเรียนรวม เพศ ประสบการณ์ทำงานให้ความคิดเห็นที่แตกต่างกันในคำว่าค่านิยม ของการจัดสภาพแวดล้อม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในเรื่องขนาดและประเภทโรงเรียน

Paul (1999 อ้างถึงใน พัทธภรณ์ โพธิสัย, 2558, หน้า 44) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารงาน ด้านคุณภาพทั้งองค์กร และบรรยากาศโรงเรียนวัฒนธรรมโรงเรียน และพลังอำนาจของครู พบว่า หลักการทั้ง 11 ประการใน 14 ประการ ของการบริหารคุณภาพรวม มีความสำคัญมากกับบรรยากาศโรงเรียน และพลังอำนาจ ครูมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับบรรยากาศโรงเรียน บ่งบอกชัดเจนเกี่ยวกับหลักการบริหารคุณภาพเชิงระบบ และตัวแปรตามแต่ละตัว

Zentner (2001, p. 99) ได้นำเสนอรายงานการวิจัยระดับปริญญาเอกในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยนักเรียนกับทักษะด้านอื่น ๆ ของนักเรียน พบว่า การปฏิรูปการศึกษาเชิงบังคับ ได้ก่อให้เกิดการบริหารของโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวกับความต้องการของนักเรียน ระเบียบวินัยของโรงเรียน การแก้ปัญหาวินัยของนักเรียน และการปรับปรุงความประพฤติของนักเรียน พบว่า โรงเรียนควรจัดกลไก และสภาพแวดล้อมในการบริหารเพื่อให้บุคลากรของโรงเรียน ได้ดูแลปัญหา ด้านวินัยของนักเรียน ได้อย่างเต็มที่ช่วยให้นักเรียนได้ทราบความตั้งใจจริงที่จะแก้ปัญหของโรงเรียน ไม่ใช่เป็นการจับผิดแต่เป็นการส่งเสริมช่วยเหลือ สนับสนุนให้นักเรียนได้แก่ ความประพฤติของตนเองและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศ และงานวิจัยต่างประเทศ สรุปได้ว่า การศึกษา สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โดยส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยศึกษาในปีจรรย์รายด้าน หลายประการ ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านสุขภาพ และด้านอาคารสถานที่ และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน จำแนกตามเพศ และระดับชั้นของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา สภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียน โรงเรียนบ้านโลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 แตกต่างกันตามเพศ และระดับช่วงชั้นเรียน โดยผู้วิจัย ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนบ้านโลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 รวมจำนวนทั้งสิ้น 63 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนบ้านโลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2561 โดยได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-609 อ้างถึงใน เพชราวดี จงประดับเกียรติ, 2551) ได้กลุ่มตัวอย่าง 54 คน จากนั้นมาทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ระดับชั้นเป็นเกณฑ์ (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ของโรงเรียนบ้าน โศกสะอาด สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ประถมศึกษาปีที่ 3	13	11
ประถมศึกษาปีที่ 4	16	14
ประถมศึกษาปีที่ 5	13	11
ประถมศึกษาปีที่ 6	21	18
รวม	63	54

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนลักษณะของ
แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ของโรงเรียนบ้าน โศกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 รวม 6 ด้าน ดังนี้ คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน
ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัด
กิจกรรมผู้เรียน และ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า
ตามแนวคิดของ Likert (1967, p. 247) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและ
น้อยที่สุด โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยศึกษาแนวคิดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ Astin (1971, p. 144) และปรับปรุงแบบสอบถามจากงานวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ นฤมล ก้อนขาว (2558; พัชรภรณ์ โพธิสัย, 2558) โดยกำหนดการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีคำาราสังพิมพ์ บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็น แนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และพัฒนาปรับปรุงแบบสอบถามให้ครอบคลุมตรงตามเนื้อหา ของเรื่องที่ทำกรวิจัย

2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. นำข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4. การหาคุณภาพของแบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้ใช้วิธีการหาความเที่ยงตรง (Validity) การทดสอบหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ความเที่ยงตรงผู้วิจัย ได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ทำการหาความเที่ยงตรงโดยดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ตรวจสอบเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

4.1.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยการตรวจสอบ ความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

4.1.2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อัมสวาสดี หัวหน้าภาควิชาบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.1.2.2 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู อาจารย์พิเศษภาควิชาบริหารการ การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.1.2.3 ดร.กัณณัฐ สมพงษ์ธรรม อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.1.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุง และตรวจแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่อประธานคณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุง

4.2 การหาค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

4.2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่งไม่ใช่ นักเรียนของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discrimination) โดยหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่าง คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-total correlation) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .24-.61 และค่า Alpha เท่ากับ .93 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่นในระดับที่สูงมาก จึงนำไปใช้ศึกษาได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยผู้วิจัย ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัย ได้นำหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้แก่ประชากร

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้วยตนเอง จากนั้น

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับ มาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วกำหนดคะแนนตามน้ำหนักแต่ละข้อแล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อนำผลการคำนวณที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายที่ต้องการศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลข้อมูลจากวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ภายหลังจากการตรวจสอบข้อมูล (Editing) เมื่อตรวจสอบแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว มาลงรหัสข้อมูล บันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ประมวลผล

ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล และแปลผล จากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การแปลความหมายของคะแนนผู้วิจัยได้นำเกณฑ์ประเมินตามแนวทางของ Best and Kahn (1993, p. 246 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23-24) ดังนี้

ตั้งแต่ 4.51 ขึ้นไป	หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับน้อย
น้อยกว่า 1.50 ลงมา	หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ (Percentage) แล้วเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 วิเคราะห์โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ยของประชากร (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (SD) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
3. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ และระดับชั้นเรียน วิเคราะห์จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ Independent sample t-test และจำแนกตามระดับชั้นเรียน การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยใช้วิธี Least significant difference (LSD)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับ การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา F -distribution
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา t -distribution
p	แทน	ความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อน

ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ และระดับชั้น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางการเรียนของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ และระดับชั้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และระดับชั้น ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของนักเรียนโรงเรียนบ้าน โศกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ และระดับชั้น

สถานภาพทั่วไปของนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 54)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	28	51.85
หญิง	26	48.15
รวม	54	100
2. ระดับชั้น		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	11	20.37
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	14	25.93
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	11	20.37
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	18	33.33
รวม	54	100

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานภาพทั่วไปของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม เมื่อจำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 51.85 และเป็นเพศหญิง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 48.15

เมื่อพิจารณาตามระดับชั้น พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวนเท่ากัน เท่ากับ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 20.37

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โดยรวม และรายด้าน ซึ่งผลการวิเคราะห์ แสดงในตารางที่ 4-ตารางที่ 10

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียนโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน	<i>n</i> = 54		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านอาคารสถานที่	4.11	0.35	มาก	6
2. ด้านการเรียนการสอน	4.62	0.34	มากที่สุด	1
3. ด้านการให้บริการผู้เรียน	4.22	0.35	มาก	3
4. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน	4.21	0.37	มาก	5
5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน	4.21	0.33	มาก	4
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	4.24	0.34	มาก	2
รวม	4.27	0.24	มาก	-

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียนโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก ยกเว้น ด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการผู้เรียน และด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านอาคารสถานที่

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านอาคารสถานที่

ด้านอาคารสถานที่	n = 54		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. โรงเรียนมีบริเวณกว้างขวาง สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้	4.39	0.49	มาก	1
2. โรงเรียนมีสนามกีฬา สนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬา เครื่องเล่น ที่เพียงพอ อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน	4.13	0.34	มาก	3
3. โรงเรียนมีอาคารเรียนที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย สะอาด สวยงาม	4.17	0.54	มาก	2
4. โรงเรียนมีห้องเรียนที่สะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี	4.06	0.49	มาก	7
5. โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ในห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ พัดลม ระบายอากาศ กระดาน ที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเพียงพอ	4.11	0.63	มาก	5
6. โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการเรียนรู้ และค้นคว้าข้อมูลทางการเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการเรียน วิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ที่เพียงพอต่อการใช้งาน	3.96	0.58	มาก	10
7. โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน เสริมอาชีพหลักของชุมชน เช่น แปลงเกษตรสาธิต การปลูกพืช ผักสวนครัว การเลี้ยงสัตว์	4.11	0.63	มาก	5
8. โรงเรียนมีโรงอาหารที่สะอาด ปลอดภัย โต๊ะ เก้าอี้ ที่ใช้สำหรับรับประทานอาหารมีเพียงพอต่อนักเรียน	3.98	0.60	มาก	9
9. โรงเรียนมีห้องน้ำ ห้องสุขา ที่เพียงพอ เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน สะอาด ถูกสุขลักษณะอนามัย	4.13	0.65	มาก	4
10. โรงเรียนมีการจัดการจราจร บริเวณโรงเรียน การเข้าออกอย่างเป็นระบบ สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย	4.06	0.66	มาก	8
รวม	4.11	0.35	มาก	-

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียนโรงเรียนบ้าน โศกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านอาคารสถานที่ โดยรวม และ รายชื่อ อยู่ในระดั้มาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียน มีบริเวณกว้างขวาง สะอาด ร่มรื่น สวยงามเอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีอาคารเรียนที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย สะอาด สวยงาม และ โรงเรียนมีสนามกีฬา สนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬา เครื่องเล่น ที่เพียงพอ อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียน มีห้องปฏิบัติการเรียนรู้ และค้นคว้าข้อมูลทางการเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการเรียน วิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ที่เพียงพอต่อการใช้งาน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียนโรงเรียนบ้าน โศกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการเรียนการสอน

ด้านการเรียนการสอน	<i>n</i> = 54		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนดี	4.80	0.41	มากที่สุด	1
2. ครูจัดหนังสือเรียนแบบฝึกหัด การบ้าน เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียน	4.65	0.52	มากที่สุด	4
3. ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย	4.72	0.45	มากที่สุด	2
4. ครูมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.65	0.48	มากที่สุด	3
5. ครูสามารถใช้สื่อประกอบการสอน ให้นักเรียนเข้าใจ ในวิชาที่เรียนได้มากขึ้น	4.63	0.52	มากที่สุด	5
6. ครูผู้สอนมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอน โดยเน้น กระบวนการกลุ่ม	4.48	0.57	มาก	10
7. ครูมีการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้	4.63	0.56	มากที่สุด	6
8. ครูผู้สอนสามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนที่ดี เป็นกันเองกับนักเรียน ทำให้นักเรียนอยากเรียนรู้	4.52	0.57	มากที่สุด	9
9. ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบในการสอน จึงเข้าสอน ตรงเวลา	4.59	0.57	มากที่สุด	7

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ด้านการเรียนการสอน	n = 54		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
10. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย หรือ แสดงความความคิดเห็นได้	4.54	0.54	มากที่สุด	8
รวม	4.62	0.34	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียนโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนดี ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย และครูจัดหนังสือเรียนแบบฝึกหัด การบ้าน เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูผู้สอนมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการให้บริการผู้เรียน

ด้านการให้บริการผู้เรียน	n = 54		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. โรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันให้กับนักเรียน อย่างเพียงพอ	4.39	0.60	มาก	1
2. โรงเรียนจัดจุดบริการน้ำดื่มให้กับนักเรียนอย่างสะดวก เพียงพอ	4.20	0.562	มาก	7
3. โรงเรียนจัดที่นั่งสำหรับรับประทานอาหารในโรงอาหาร อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	4.26	0.59	มาก	3
4. โรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนออกกำลังกายเป็นประจำ	4.22	0.57	มาก	6
5. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ความเคลื่อนไหว ด้านข่าวสารต่าง ๆ เป็นประจำ	4.26	0.73	มาก	4

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านการให้บริการผู้เรียน	<i>n</i> = 54		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
6. โรงเรียนให้การส่งเสริมนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทักษะต่าง ๆ	4.06	0.53	มาก	10
7. นักเรียนสามารถยืมหนังสือในห้องสมุดได้อย่างสะดวก	4.28	0.68	มาก	2
8. นักเรียนสามารถใช้บริการห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ได้อย่างสะดวก	4.09	0.49	มาก	9
9. นักเรียนได้รับคำแนะนำ/ ให้ความรู้ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	4.24	0.67	มาก	5
10. ครูสามารถรับฟังปัญหา และให้คำปรึกษากับนักเรียนทุกคน	4.19	0.62	มาก	8
รวม	4.22	0.35	มาก	-

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียนโรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการให้บริการผู้เรียน โดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันให้กับนักเรียนอย่างเพียงพอ นักเรียนสามารถยืมหนังสือในห้องสมุดได้อย่างสะดวก และ โรงเรียนจัดที่นั่งสำหรับรับประทานอาหารในโรงอาหารอย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนให้การส่งเสริมนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทักษะต่าง ๆ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน

ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน	<i>n</i> = 54		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน ได้มีส่วนร่วมกันจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	4.26	0.65	มาก	2
2. โรงเรียนส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรัก/ ความสามัคคีให้กับนักเรียน	4.17	0.57	มาก	4
3. โรงเรียนจัดโครงการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และ ความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.09	0.65	มาก	8
4. นักเรียน ได้ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.17	0.61	มาก	5
5. นักเรียน ได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน มีความสามัคคี รู้จักการทำงานเป็นทีม	4.17	0.67	มาก	7
6. นักเรียน มีความสนุกสนาน ทำกิจกรรมการเรียนรู้	4.17	0.61	มาก	5
7. นักเรียน นำความรู้ ประสบการณ์จากการเรียนรู้ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.25	0.58	มาก	3
8. นักเรียน ได้รับพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะ พื้นฐานตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา	4.41	0.53	มาก	1
รวม	4.21	0.37	มาก	-

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียนโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน โดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา ในรายละเอียดพบว่า ทุกรายการอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนได้รับพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะพื้นฐานตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน ได้มีส่วนร่วมกันจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และนักเรียนนำความรู้ ประสบการณ์จากการเรียนรู้ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตามลำดับ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนจัดโครงการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน

ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน	<i>n</i> = 54		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. โรงเรียนอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน	4.20	0.53	มาก	2
2. โรงเรียนให้การสนับสนุน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน	4.20	0.56	มาก	4
3. โรงเรียนให้การสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับชุมชน	4.20	0.53	มาก	2
4. นักเรียนมีความอิสระในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	4.20	0.56	มาก	4
5. นักเรียนยินดีให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	4.13	0.62	มาก	7
6. นักเรียนได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.31	0.58	มาก	1
7. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเป็นประจำทุกปี	4.19	0.55	มาก	6
รวม	4.21	0.33	มาก	-

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โรงเรียนให้การสนับสนุน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน นักเรียนนักเรียนมีความอิสระในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และโรงเรียนอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ของนักเรียน ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนยินดีให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	n = 54		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ระหว่างกลุ่มเพื่อน ๆ	4.44	0.69	มาก	1
2. นักเรียนมีความสามารถในการทำงานกลุ่มร่วมกันกับเพื่อน ๆ	4.09	0.45	มาก	9
3. นักเรียนยินดีให้ความช่วยเหลือด้านการเรียนกับกลุ่มเพื่อน ๆ	4.26	0.65	มาก	4
4. นักเรียนมีระเบียบวินัย มีความรักสามัคคี ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน	4.13	0.48	มาก	8
5. นักเรียนยึดมั่นและยินดีปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน	4.19	0.65	มาก	5
6. นักเรียนยอมรับฟังคำแนะนำที่ดีจากเพื่อน	4.15	0.45	มาก	7
7. นักเรียนรู้สึกสนุกสนานในระหว่างที่ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ๆ	4.43	0.54	มาก	2
8. นักเรียนได้รับความไว้วางใจจากเพื่อน ๆ ในการเข้ามาปรึกษาปัญหาต่าง ๆ	4.28	0.53	มาก	3
9. นักเรียนมีความผูกพันต่อเพื่อนร่วมโรงเรียน	4.19	0.62	มาก	6
รวม	4.24	0.34	มาก	-

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียนโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ระหว่างกลุ่มเพื่อน ๆ นักเรียนรู้สึกสนุกสนานในระหว่างที่ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ๆ และนักเรียนได้รับความไว้วางใจจากเพื่อน ๆ ในการเข้ามาปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีความสามารถในการทำงานกลุ่มร่วมกันกับเพื่อน ๆ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน บ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ และ ระดับชั้น

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน บ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ชาย (n = 28)				หญิง (n = 26)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านอาคารสถานที่	4.23	0.30	มาก	6	3.98	0.36	มาก	6
2. ด้านการเรียนการสอน	4.66	0.29	มากที่สุด	1	4.58	0.39	มากที่สุด	1
3. ด้านการให้บริการผู้เรียน	4.28	0.30	มาก	2	4.15	0.38	มาก	2
4. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อ สนองความมุ่งหวังของผู้เรียน	4.29	0.34	มาก	4	4.12	0.39	มาก	4
5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน	4.28	0.28	มาก	3	4.13	0.36	มาก	3
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	4.37	0.26	มาก	5	4.10	0.37	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.35	0.15	มาก	-	4.18	0.28	มาก	-

จากตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตาม เพศ พบว่า โดยรวมและทุกด้าน ของนักเรียนเพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้าน การเรียนการสอน ของนักเรียนเพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนเพศชายมีค่าเฉลี่ยสภาพแวดล้อมทางการเรียนมากกว่า นักเรียน เพศหญิง

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบรายคู่สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ชาย ($n = 28$)		หญิง ($n = 26$)		t	p
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านอาคารสถานที่	4.23	0.30	3.98	0.36	2.75	.01*
2. ด้านการเรียนการสอน	4.66	0.29	4.58	0.39	0.82	.42
3. ด้านการให้บริการผู้เรียน	4.28	0.30	4.15	0.38	0.13	.19
4. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนอง ความมุ่งหวังของผู้เรียน	4.29	0.34	4.12	0.39	0.17	.10
5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน	4.28	0.28	4.13	0.36	1.76	.08
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	4.37	0.26	4.10	0.37	3.04	.00*
รวมเฉลี่ย	4.35	0.15	4.18	0.28	2.80	.01*

* $p < .05$

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวม รวมถึง ด้านอาคารสถานที่ และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเรียน การสอน ด้านให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน และ ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน
ของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น

สภาพแวดล้อม ทางการเรียน	ประถมศึกษา (ปีที่)											
	3 (n = 11)			4 (n = 14)			5 (n = 11)			6 (n = 18)		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ด้านอาคารสถานที่	4.25	0.30	มาก	4.24	0.31	มาก	4.04	0.34	มาก	3.97	0.37	มาก
2. ด้านการเรียน การสอน	4.75	0.23	มากที่สุด	4.65	0.22	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด	4.47	0.36	มาก
3. ด้านการให้บริการ ผู้เรียน	4.27	0.25	มาก	4.39	0.29	มาก	4.15	0.40	มาก	4.09	0.36	มาก
4. ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวัง ของผู้เรียน	4.33	0.28	มาก	4.35	0.28	มาก	4.14	0.42	มาก	4.06	0.41	มาก
5. ด้านการจัดกิจกรรม ผู้เรียน	4.45	0.23	มาก	4.32	0.32	มาก	4.10	0.26	มาก	4.03	0.31	มาก
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	4.53	0.21	มาก	4.37	0.25	มาก	4.07	0.25	มาก	4.06	0.36	มาก
รวมทุกด้าน	4.43	0.13	มาก	4.39	0.13	มาก	4.20	0.21	มาก	4.11	0.26	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เห็นว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด ด้านการเรียนการสอน ระดับมาก ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านให้บริการผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เห็นว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด

ด้านการเรียนการสอน ระดับมาก ด้านให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เห็นว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนบ้าน โศกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด ด้านการเรียนการสอน ระดับมาก ด้านให้บริการผู้เรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เห็นว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนบ้าน โศกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่

ตารางที่ 14 วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้าน โศกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น

สภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน		<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3	.88	.29	2.59	.06
	ภายในกลุ่ม	50	5.65	.11		
	รวม	53	6.53			
2. ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	.71	.24	2.14	.11
	ภายในกลุ่ม	50	5.50	.11		
	รวม	53	6.21			
3. ด้านการให้บริการผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	.79	.27	2.39	.08
	ภายในกลุ่ม	50	5.53	.11		
	รวม	53	6.32			

ตารางที่ 14 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน		<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
4. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อ สนองความมุ่งหวังของ ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	.91	.30	2.35	.08
	ภายในกลุ่ม	50	6.46	.13		
	รวม	53	7.38			
5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.51	.50	6.01	.00*
	ภายในกลุ่ม	50	4.19	.08		
	รวม	53	5.70			
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.03	.68	8.20	.00*
	ภายในกลุ่ม	50	4.13	.08		
	รวม	53	6.16			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	.97	.33	8.24	.00*
	ภายในกลุ่ม	50	1.97	.04		
	รวม	53	2.94			

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวม ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านให้บริการผู้เรียน และด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในส่วนของด้านรวม ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Least significant difference (LSD) ดังตารางที่ 15-17

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบระดับชั้น กับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายคู่ (LSD) โดยรวม

ระดับชั้นเรียน	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
		(n = 11)	(n = 14)	(n = 11)	(n = 18)
		4.43	4.39	4.20	4.11
ประถมศึกษาปีที่ 3	4.43	-	0.04	0.23*	0.32*
ประถมศึกษาปีที่ 4	4.39	-	-	0.19*	0.28*
ประถมศึกษาปีที่ 5	4.20	-	-	-	0.09
ประถมศึกษาปีที่ 6	4.11	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า นักเรียนที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมแตกต่างกัน 4 คู่ ดังนี้

ประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมมากกว่าประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าต่างกันเท่ากับ .23 และ .32

ประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมมากกว่าประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าต่างกันเท่ากับ .19 และ .28

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบระดับชั้น กับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายคู่ (LSD) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน

ระดับชั้น	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
		(n = 11)	(n = 14)	(n = 11)	(n = 18)
		4.45	4.32	4.10	4.03
ประถมศึกษาปีที่ 3	4.45	-	0.13	0.35*	0.42*
ประถมศึกษาปีที่ 4	4.32	-	-	0.22	0.29*
ประถมศึกษาปีที่ 5	4.10	-	-	-	0.07
ประถมศึกษาปีที่ 6	4.03	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า นักเรียนที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านกิจกรรมผู้เรียน แตกต่างกัน 3 คู่ ดังนี้

ประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านกิจกรรมผู้เรียน มากกว่าประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าต่างกันเท่ากับ .35 และ .42

ประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านกิจกรรมผู้เรียน มากกว่าประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าต่างกันเท่ากับ .42

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบระดับชั้น กับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายคู่ (LSD) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ระดับชั้น	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
		(n = 11)	(n = 14)	(n = 11)	(n = 18)
		4.53	4.37	4.07	4.06
ประถมศึกษาปีที่ 3	4.53	-	0.16	0.46*	0.47*
ประถมศึกษาปีที่ 4	4.37	-	-	0.30*	0.31*
ประถมศึกษาปีที่ 5	4.07	-	-	-	0.01
ประถมศึกษาปีที่ 6	4.06	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 17 พบว่า นักเรียนที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกัน 4 คู่ ดังนี้

ประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มากกว่าประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าต่างกันเท่ากับ .46 และ .47

ประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มากกว่าประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าต่างกันเท่ากับ .30 และ .31

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน และการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ และระดับชั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวนรวม 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของ Astin (1971, pp. 308-316) โดยสร้างแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียน เกี่ยวกับ เพศ และระดับชั้น และ ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 54 ข้อ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) รวมถึงการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ t-test และ ANOVA เมื่อ พบความแตกต่าง จะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยใช้วิธี Least significant difference (LSD)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการผู้เรียน และด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านอาคารสถานที่ สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่งสรุปรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านอาคารสถานที่ โดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีบริเวณกว้างขวาง สะอาด ร่มรื่น สวยงามเอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีอาคารเรียนที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย สะอาด สวยงาม และโรงเรียนมีสนามกีฬา สนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬา เครื่องเล่น ที่เพียงพอ อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน ตามลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการเรียนรู้ และค้นคว้าข้อมูลทางการเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการเรียนวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ที่เพียงพอต่อการใช้งาน

1.2 ด้านการเรียนการสอน โดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนดี ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย และครูจัดหนังสือเรียนแบบฝึกหัด การบ้าน เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูผู้สอนมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม

1.3 ด้านการให้บริการผู้เรียน โดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันให้กับนักเรียนอย่างเพียงพอ นักเรียนสามารถยืมหนังสือในห้องสมุดได้อย่างสะดวก และโรงเรียนจัดที่นั่งสำหรับรับประทานอาหารในโรงอาหารอย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนให้การส่งเสริมนักเรียน ได้เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทักษะต่าง ๆ

1.4 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน โดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา ในรายละเอียด พบว่า ทุกรายการอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนได้รับพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะพื้นฐานตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน ได้มีส่วนร่วมกันจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และนักเรียนนำความรู้ ประสบการณ์จากการเรียนรู้ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนจัดโครงการเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โรงเรียนให้การสนับสนุน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน นักเรียนนักเรียนมีความอิสระในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และโรงเรียนอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนยินดีให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

1.6 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ระหว่างกลุ่มเพื่อน ๆ นักเรียนรู้สึกสนุกสนานในระหว่างที่ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ๆ และนักเรียนได้รับความไว้วางใจจากเพื่อน ๆ ในการเข้ามาปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีความสามารถในการทำงานกลุ่มร่วมกันกับเพื่อน ๆ

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวม รวมถึง ด้านอาคารสถานที่ และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเรียนการสอน ด้านให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน และด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนก ตามระดับชั้นเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยอธิบายตามระดับชั้น ได้ดังนี้

3.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เห็นว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด ด้านการเรียนการสอน ระดับมาก ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการให้บริการผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่

3.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เห็นว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด ด้านการเรียนการสอน ระดับมาก ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่

3.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เห็นว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวม ระดับมากที่สุด ด้านการเรียนการสอน ระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ได้แก่ ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่

3.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เห็นว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่

4. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนก ตามระดับชั้น โดยรวม รวมถึงด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน และด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในส่วนของด้านที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา โดยเปรียบเทียบความแตกต่าง ดังนี้

4.1 สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวม แตกต่างกัน 4 คู่ ดังนี้

4.1.1 ประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวม มากกว่าประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าต่างกันเท่ากับ .23 และ .32

4.1.2 ประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวม มากกว่าประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าต่างกันเท่ากับ .19 และ .28

4.2 สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน แตกต่างกัน 3 คู่ ดังนี้

4.2.1 ประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน มากกว่าประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าต่างกันเท่ากับ .35 และ .42

4.2.2 ประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน มากกว่าประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าต่างกันเท่ากับ .42

4.3 สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกัน 4 คู่ ดังนี้

4.3.1 ประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มากกว่าประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าต่างกันเท่ากับ .46 และ .47

4.3.2 ประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มากกว่าประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าต่างกันเท่ากับ .30 และ .31

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเล่ม ได้แก่ กัญญ์ธิดา ยอดดี (2555; อินทิรา บริบูรณ์, 2556; ณัฐภัก อุตโท, 2558; นฤมล ก้อนขาว, 2558; พัชราภรณ์ โพธิสัย, 2558; ศาคร มหาหิงค์, 2561) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ซึ่งความเห็นของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน อยู่ในเชิงบวก แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีการจัดสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับดี ทั้งนี้ผู้วิจัยจะอภิปรายรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านอาคารสถานที่ โดยรวม และในรายละเอียด อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีบริเวณกว้างขวาง สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีบริเวณกว้างขวาง สะอาด ร่มรื่น สวยงามเอื้อต่อการเรียนรู้ และโรงเรียนมีสนามกีฬา สนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬา เครื่องเล่น ที่เพียงพอ อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ภาพรวมของด้านอาคารสถานที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเล่ม ได้แก่ กัญญ์ธิดา ยอดดี (2555; อินทิรา บริบูรณ์, 2556; ณัฐภัก อุตโท, 2558; นฤมล ก้อนขาว, 2558; พัชราภรณ์ โพธิสัย, 2558) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านอาคารสถานที่ ในภาพรวมและทุกรายการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาต่อไปทั้งนี้ผู้วิจัยให้ความสนใจต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการเรียนรู้ และค้นคว้า

ข้อมูลทางการเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการเรียนวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ที่เพียงพอต่อการใช้งาน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนควรมีการพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการเรียน และห้องคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้สามารถนำข้อค้นพบจากงานวิจัยของ พัชรารัตน์ โภชิตัย (2558) มาใช้ โดยครูและผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงสภาพแวดล้อมที่ดีย่อมมีส่วนช่วยเสริมสร้างความคิดจิตใจ และคุณธรรม สถานศึกษา ดังนั้น ควรจัดห้องสมุด และห้องปฏิบัติการให้เพียงพอสำหรับการใช้งาน และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน โดยเลือกใช้ตามแนวคิดของ Astin (1971) โดยอธิบายว่าการจัดสิ่งแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ในที่นี้คือ สามารถขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ เมื่อพิจารณาต่อไปเห็นว่ายังสอดคล้องกับ แนวคิดของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2557) คือ การอาศัยบุคคลหลายฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมกันในการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ โดยโรงเรียนควรขอความร่วมมือจากส่วนกลางที่มีบุคลากรด้านงานบรรณารักษ์ และด้านคอมพิวเตอร์ ในการพัฒนาห้องสมุด และการซ่อมบำรุงเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือการติดตั้งสัญญาณระบบอินเทอร์เน็ตให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนให้ดียิ่งขึ้น

1.2 ด้านการเรียนการสอน โดยรวม และในรายละเอียด อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นครูผู้สอนมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนดี ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย และครูจัดหนังสือเรียนแบบฝึกหัด การบ้าน เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเล่ม ได้แก่ กัญญ์ธิดา ยอดดี (2555; อินทิรา บริบูรณ์, 2556; ณัฐภัก อูทโท, 2558; นฤมล ก้อนขาว, 2558; พัชรารัตน์ โภชิตัย, 2558) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านการเรียนการสอน ในภาพรวมและทุกรายการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาต่อไปทั้งนี้ผู้วิจัยให้ความสนใจต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ ครูผู้สอนมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม ดังนั้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552) มาใช้ โดยครูควรสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน โดยการสร้างความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน เช่น การจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม แผนที่นั่งของนักเรียน นอกจากนั้นครูควรให้ความรักความอบอุ่นกับนักเรียนทุกคน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นที่รักและยอมรับของครูและเพื่อน ๆ ครูจะต้องเป็นผู้สร้างสัมพันธ์อันดี โดยจะต้องพยายามรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูเป็นที่ปรึกษาให้นักเรียน นักเรียนมีอิสระในการทำงาน เข้าใจตนเองรับผิดชอบตนเอง และเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นนี้ยังสามารถนำแนวคิด

ของ เว็คลเพรส (2558) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยครูต้องเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะต่าง ๆ เน้นให้เด็กได้เรียนรู้ ได้ฝึกทักษะการคิด โดยมีการวางเงื่อนไขและกติกาในการร่วมกิจกรรม ที่จัดขึ้นเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการทำงานกลุ่ม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดจนทักษะการสื่อสารที่ถือว่ามีความจำเป็นและสำคัญต่อการดำรงชีวิตอย่างมาก โดยเด็กจะเสนอสิ่งที่ตนเองอยากเรียนรู้ขึ้นมาและครูมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะ จึงเห็นว่า การแบ่งกลุ่มนักเรียนในการทำกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนรู้จักวางแผนคือ ให้นักเรียนรู้จักกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง โดยการทำปฏิทินการเรียนรู้ตามความต้องการในการเรียนของตน วิธีการดังกล่าวเพื่อให้นักเรียนรู้หน้าที่ของตนเองและในขณะเดียวกันสามารถแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ตนเองและเพื่อนในกลุ่มได้ สรุปได้ว่า ครูควรสร้างบรรยากาศ ในการเรียน ครูควรมีความเป็นกันเอง มีความรัก ความอบอุ่นให้กับนักเรียน จากนั้นจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม แผนที่นั่งของนักเรียน โดยครูมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ ได้ฝึกทักษะการคิด โดยมีการวางเงื่อนไขและกติกาในการร่วมกิจกรรม ที่จัดขึ้นเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการทำงานกลุ่ม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดจนทักษะการสื่อสารที่ถือว่ามีความจำเป็นและสำคัญต่อการดำรงชีวิตอย่างมาก

1.3 ด้านการให้บริการผู้เรียน โดยรวม และรายละเอียด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ โรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันให้กับนักเรียนอย่างเพียงพอ นักเรียนสามารถยืมหนังสือในห้องสมุดได้อย่างสะดวก และโรงเรียนจัดที่นั่งสำหรับรับประทานอาหารในโรงอาหารอย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเล่ม ได้แก่ กัญญชิตา ยอดดี (2555; อินทิรา บริบูรณ์, 2556; ณัฐภัก อูทโท, 2558; นฤมล ก้อนขาว, 2558; พัทธภรณ์ โพธิสัย, 2558) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านการเรียนการสอน ในภาพรวม และทุกรายการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาต่อไปทั้งนี้ผู้วิจัยให้ความสนใจต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการผู้เรียน ในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนให้การส่งเสริมนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทักษะต่าง ๆ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าควรพัฒนาตามแนวคิดของ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานปลัดกระทรวง (2553) โดยจัดให้บริการทางการศึกษา ซึ่งสามารถให้คำแนะนำ ชี้แจง หรือการขอเอกสารต่าง ๆ กับผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นการขอรับทุนจากหน่วยงานทั้งภายใน และภายนอก ซึ่งอาจต้องพัฒนาทักษะการเรียน การแข่งขันต่าง ๆ และสามารถนำข้อค้นพบจากงานวิจัยของ นฤมล ก้อนขาว (2558) มาใช้คือการส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันต่าง ๆ โดยโรงเรียนต้องจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยเห็นถึงความสำคัญของการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความไว้วางใจและกล้าที่จะปรึกษาพูดคุยปัญหาต่าง ๆ กับครู โดยมีการสร้างบรรยากาศ

ความเป็นกันเองให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีความสัมพันธ์กันเสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันต่าง ๆ

1.4 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน โดยรวม และในรายละเอียด อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา ในรายละเอียด พบว่า ทุกรายการอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนได้รับพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะพื้นฐานตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน ได้มีส่วนร่วมกันจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และนักเรียนนำความรู้ ประสบการณ์จากการเรียนรู้ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเล่ม ได้แก่ กัญญ์ธิดา ยอดดี (2555; อินทิรา บริบูรณ์, 2556; ณัฐภัก อุตโท, 2558; นฤมล ก้อนขาว, 2558; พิชราภรณ์ โพธิสัย, 2558) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ในภาพรวมและทุกรายการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาต่อไปทั้งนี้ผู้วิจัยให้ความสนใจต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนจัดโครงการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถนำแนวคิดของ Astin (1971) มาใช้ โดยครูผู้สอนต้องสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ให้ผู้เรียนรักที่จะเรียนรู้ ตลอดชีวิต บทเรียนจะต้องให้ผู้เรียน ได้ใช้ปัญหาหาทางแก้ไขปัญหา สืบค้น ค้นคว้า พยายามหาคำตอบ เมื่อพิจารณาต่อไป ยังเห็นว่าในงานวิจัยของ นฤมล ก้อนขาว (2558) ได้อธิบายไว้สอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการพัฒนาส่วนนี้ โดยเห็นว่า ครูต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด ค้นคว้า โดยสามารถวิเคราะห์เป็นและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มุ่งองค์ความรู้สามารถบูรณาการความรู้สู่การดำรงชีวิตจริงเลือกนำข้อมูลความรู้ที่มีคุณค่าไปใช้เกิดประโยชน์ และควรจัดโครงการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยให้นักเรียนได้เข้ากิจกรรม ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

1.5 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน โดยรวมและรายละเอียด อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โรงเรียนให้การสนับสนุน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน นักเรียนนักเรียนมีความอิสระในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และโรงเรียนอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเล่ม ได้แก่ กัญญ์ธิดา ยอดดี (2555; อินทิรา บริบูรณ์, 2556; ณัฐภัก อุตโท, 2558; นฤมล ก้อนขาว, 2558; พิชราภรณ์ โพธิสัย, 2558) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ในภาพรวมและทุกรายการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา

ต่อไปทั้งนี้ผู้วิจัยให้ความสนใจต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ นักเรียนยินดีให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า โรงเรียนควรจัดกิจกรรมโดยกระตุ้นความสนใจให้กับผู้เรียน ดังเช่นในงานวิจัยของ พัชรภรณ์ โพธิสัย (2558) ได้ศึกษาวิจัย พบว่า โรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตย จึงกระตุ้นจูงใจให้นักเรียนสนใจใช้สิทธิ์เลือกตั้งประธานนักเรียน ไปบริหารงานสถานักเรียนของโรงเรียนนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งประธานนักเรียน นอกจากนั้นในการจัดกิจกรรม โรงเรียนควรอำนวยความสะดวกในทุก ๆ ด้าน และควรเลือกสรรกิจกรรมสำหรับนักเรียนให้มีความหลากหลายของกิจกรรมในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์ และประสบการณ์ จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อพิจารณาต่อไป เห็นว่าควรพัฒนากิจกรรมของโรงเรียน ตามแนวคิดของ นฤมล ยอดศรี (2558) โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โรงเรียนควรมุ่งหวังให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และจะทำให้นักเรียนยินดีเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดได้มากขึ้น

1.6 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวม และรายละเอียดอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ระหว่างกลุ่มเพื่อน ๆ นักเรียนรู้สึกสนุกสนานในระหว่างที่ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ๆ และนักเรียนได้รับความไว้วางใจจากเพื่อน ๆ ในการเข้ามาปรึกษาปัญหาต่าง ๆ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเล่ม ได้แก่ กัญญ์ธิดา ยอดศรี (2555; อินทิรา บริบูรณ์, 2556; ณัฐภัค อุทโท, 2558; นฤมล ก้อนขาว, 2558; พัชรภรณ์ โพธิสัย, 2558) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ในภาพรวมและทุกรายการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาต่อไปทั้งนี้ผู้วิจัยให้ความสนใจต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ นักเรียนมีความสามารถในการทำงานกลุ่มร่วมกันกับเพื่อน ๆ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นที่ศึกษานี้ควรพัฒนาตามแนวทางในข้อค้นพบในงานวิจัยของ นฤมล ก้อนขาว (2558) อธิบายว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนทั้งด้านความรู้ ความประพฤติ บุคลิกภาพ ทัศนคติ และความเป็นอยู่ ซึ่งอันดับแรกความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียนการช่วยเหลือ ในด้านการเรียนระหว่างกลุ่มเพื่อน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกลุ่มเพื่อน ความรู้สึกสนุกสนาน ในระหว่างที่ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนและเพื่อนนักเรียน แนวทางที่ดีของเพื่อนมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ คือ โรงเรียนมีกิจกรรม

ที่ส่งเสริมความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานกับผู้อื่น ตลอดจน มีกิจกรรมส่งเสริมสัมพันธ์ภาพที่ดี ระหว่างนักเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวม ด้านอาคารสถานที่ และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า นักเรียนเพศชาย มีความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ในด้านรวม ด้านอาคารสถานที่ และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มากกว่า นักเรียนเพศหญิง เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าผลการทดสอบสมมติฐานนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล ก้อนขาว (2558) พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน ในด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนงานวิจัยของ พัชราภรณ์ โพธิสัย (2558) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกตามเพศโดยรวม มีความแตกต่างกัน อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ มีขนาดของความแตกต่างระหว่างเพศ อยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อค้นพบว่า ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีความแตกต่างกันระหว่างเพศ ดังนั้น เห็นว่า นักเรียนเพศหญิง มีความเห็นสภาพแวดล้อมทางการเรียนน้อยกว่าเพศชาย ดังนั้น จึงควรพิจารณาถึงการพัฒนาอาคารสถานที่ที่เหมาะสมเพียงพอ กับนักเรียนเพศหญิงมากขึ้น

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3-6 ของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยรวม ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ผลการทดสอบสมมติฐานสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเล่ม ได้แก่ กัญญ์ธิดา ยอดดี (2555) พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ นฤมล ก้อนขาว (2558) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน จำแนกตาม ระดับช่วงชั้น โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ พัชราภรณ์ โพธิสัย (2558) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวม ประถมศึกษาปีที่ 3 กับปีที่ 4 มีความแตกต่าง กับ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน มากกว่า ประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน

ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน มากกว่า ประถมศึกษาปีที่ 5 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงควรเพิ่มการจูงใจให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เข้าร่วมกิจกรรมผู้เรียนให้มากขึ้น โดยเลือกใช้ตามแนวคิดของ Astin (1971) คือ ส่งเสริมการเรียนรู้ และชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ดำเนินไปได้ด้วยดี และการพัฒนาความสามารถความสนใจ และความถนัดเฉพาะของนักเรียน ซึ่งประเด็นนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ อาคม รุนสีงาม (2550) อธิบายว่า การจัดกิจกรรมต่าง ๆ สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น การบูรณาการ โครงการ องค์ความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถ ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เช่น ชมรมวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้ผลการทดสอบสมมติฐานอีกประเด็น คือ ประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มากกว่า ประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำมาพิจารณาแล้ว เห็นว่า ควรพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความคิดด้านสังคมกลุ่มเพื่อนให้กับประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 ตามข้อเสนอแนะในงานวิจัยของ พัทธราภรณ์ โปธิสัย (2558) โดยส่งเสริมความสนใจในการเลือกเรียน ตามลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่ม การสร้างความรู้สึกร่วมกันและสนุกสนานเมื่อได้รวมกลุ่มกันกับเพื่อนนักเรียน ความร่วมมือร่วมใจของนักเรียนในการรักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของโรงเรียน และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกลุ่มเพื่อนนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ ครู และผู้บริหารสถานศึกษาควรขอความร่วมมือจากส่วนกลาง ที่มีบุคลากรด้านงานบรรณารักษ์ และด้านคอมพิวเตอร์ ในการพัฒนาห้องสมุด และการซ่อมบำรุงเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือการติดตั้งสัญญาณระบบอินเทอร์เน็ต ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาความคิด ที่นำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนให้ดียิ่งขึ้น
2. ด้านการเรียนการสอน ครูควรสร้างบรรยากาศ ในการเรียน ครูควรมีความเป็นกันเอง มีความรักความอบอุ่นให้กับนักเรียน จากนั้นจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม แขนงที่นั่งของนักเรียน โดยครูมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ ได้ฝึกทักษะการคิด โดยมีการวางเงื่อนไขและกติกากในการร่วมกิจกรรม ที่จัดขึ้นเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการทำงานกลุ่ม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดจนทักษะการสื่อสารที่ถือว่ามีความจำเป็นและสำคัญต่อการดำรงชีวิตอย่างมาก

3. ด้านการให้บริการผู้เรียน โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันต่าง ๆ โดยโรงเรียนต้องจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยเห็นถึงความสำคัญของการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความไว้วางใจและกล้าที่จะปรึกษาพูดคุยปัญหาต่าง ๆ กับครู โดยมีการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีความสัมพันธ์กันเสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันต่าง ๆ

4. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ครูผู้สอนต้องสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ให้ผู้เรียนรักที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต บทเรียนจะต้องให้ผู้เรียนได้ใช้ปัญหาทางแก้ไขปัญหา พยายามหาคำตอบ ทั้งนี้ครูต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดค้นคว้า โดยสามารถวิเคราะห์เป็นและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีองค์ความรู้สามารถบูรณาการความรู้สู่การดำรงชีวิตจริงเลือกนำข้อมูลความรู้ที่มีคุณค่าไปใช้เกิดประโยชน์ และควรจัด โครงการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยให้นักเรียนได้เข้ากิจกรรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมโดยกระตุ้นความสนใจให้กับผู้เรียน และโรงเรียนควรอำนวยความสะดวกในทุก ๆ ด้าน ทั้งยังต้องเลือกกิจกรรมสำหรับนักเรียนให้มีความหลากหลายของกิจกรรมในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์ และประสบการณ์ จากการเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนั้น ในการจัดกิจกรรม โรงเรียนควรมุ่งหวังให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และจะทำให้นักเรียนยินดีเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดได้มากขึ้น

6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การส่งเสริมให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกลุ่มเพื่อน ความรู้สึกสนุกสนาน ในระหว่างที่ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ทั้งนี้เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานกับผู้อื่นตลอดจนมีกิจกรรมส่งเสริมสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างนักเรียน

7. ควรพิจารณาถึงการพัฒนาอาคารสถานที่ที่ที่เหมาะสมเพียงพอแก่นักเรียนเพศหญิงมากขึ้น

8. ควรเพิ่มการจูงใจให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เข้าร่วมกิจกรรมผู้เรียนให้มากขึ้น โดยจัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เช่น ส่งเสริมความสนใจในการเลือกศึกษาต่อตามลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่ม การสร้างความรู้สึกรอบอุ่นและสนุกสนานเมื่อได้รวมกลุ่มกันกับเพื่อนนักเรียน ความร่วมมือร่วมใจของนักเรียน

ในการรักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของโรงเรียน และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
ต่อกลุ่มเพื่อนนักเรียน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสนใจในการจัดแข่งขันทักษะของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
2. ควรเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของความพึงพอใจ กับคาดหวังในการจัด
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ของนักเรียนเพศหญิง โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
3. ควรเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของความพึงพอใจ กับคาดหวังในการจัด
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ของนักเรียนเพศหญิง โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

บรรณานุกรม

- กัญญ์ธิดา ยอดดี. (2555). *สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค. (2561). *แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (2557). *การบริหารอาคารสถานที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- จันทร์อำภา งามัง. (2558). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐภัค อุทโท. (2558). *การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1*. การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นฤมล ก้อนขาว. (2558). *สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนศรีราชาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นฤมล ยอดศรี. (2558). *การจัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ ผู้ห้องเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย*. นครศรีธรรมราช: โรงเรียนบ้านขนหาด.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). *การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง*. *การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม*, 3(1), 22-25.
- พัชราภรณ์ โพธิสัย. (2558). *สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านนาคำใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพชราวดี จงประดับเกียรติ. (2551). *การประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

- มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (2560). *เยาวชนอีสาน แก้ปัญหาการศึกษา-สุขภาพ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.nationtv.tv/main/content/378578258/>
- ราชกิจจานุเบกษา. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. เล่ม 127. หน้า 1/22.
- โรงเรียนบ้านโคกสะอาด. (2560 ก). *ประวัติโรงเรียนบ้านโคกสะอาด*. นุริรัมย์:
โรงเรียนบ้านโคกสะอาด.
- โรงเรียนบ้านโคกสะอาด. (2560 ข). *รายงานประจำปี โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2*. นุริรัมย์: โรงเรียนบ้านโคกสะอาด.
- โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์. (2557). *บทที่ 1 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม*. เข้าถึงได้จาก <http://pongsawadi.ac.th/wp-content/uploads/2014/12/%E0%B8%AB%E0%B8%A5%E>
- โรงเรียนภูเก็ตวิทยา. (2559). *แนวทางการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 18 มาตรฐาน*. เข้าถึงได้จาก <https://www.google.co.th/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0ahUKEwjitNyZsejUAhVMwI8KHW>
- วุฒิชติ สุนทรสมย์. (2555). *การวิจัยการตลาดและระบบสารสนเทศทางการตลาด* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี ไทย-ญี่ปุ่น.
- เวิร์ดเพรส. (2558). *การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning)*. เข้าถึงได้จาก <https://candmbsri.wordpress.com/2015/04/07/%E0%B8%81%E0%B8>
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานปลัดกระทรวง. (2553). *การให้บริการทางการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=17726&Key=news_research
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2454). *สภาพและการบริหารสถานศึกษาและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ วิ.ที.ซี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2556). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. เข้าถึงได้จาก <http://backoffice.onec.go.th/uploaded/Outstand/2017-EdPlan60-79.pdf>
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. (2560). *ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก [http:// data.bopp-obec.info/emis/schooldata-view.php?School_ID=1031260327&Area_CODE=3102](http://data.bopp-obec.info/emis/schooldata-view.php?School_ID=1031260327&Area_CODE=3102)

- สาคร มหาหิงค์. (2561). แนวทางการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 3*. (หน้า 351). ม.ป.ท.
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. (2552). *สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในทัศนะของนักศึกษาแพทย์*. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อินทรา บริบูรณ์. (2556). *การจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติเวลล์ส สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Astin, A. W. (1971). *The college environment*. New York: American Council on Education.
- Harold, W. (1964). *Mental health for classroom*. New York: McGraw-Hill.
- Likert, R. (1967). *The human organization*. New York: McGraw-Hill.
- Walberry, H. J. (1987). *Psychological environment*. Oxford: Pergamon.
- Zentner, S. M. (2001). The relationship between student discipline and student achievement: A multi-linear approach. *Dissertation International*, 46(11), 3216

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8/ ว.440

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

30 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เค้าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นายวิรุฬห์ มีภักดี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56521156 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์เรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยอยู่ในควบคุมดูแลของ ดร.ธนวิน ทองแพง เป็นประธาน กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ภาควิชา การบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประยูร อิ่มสวาสดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8/ ว.441

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

30 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นายวิรุพหุ มีภักดี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56921156 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์เรื่อง
สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยอยู่ในควบคุมดูแลของ ดร.ธนวิน ทองแพง เป็นประธาน
กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประยูร อิ่มสวาสดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8/ ว.441

ภาควิชาการบริการการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

30 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นายวิรุพห้ มีภักดี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56921156 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์เรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยอยู่ในควบคุมดูแลของ ดร.ธนวิน ทองแพง เป็นประธาน กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ภาควิชาการบริการการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประยูร อิ่มสวาสดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)
หัวหน้าภาควิชาการบริการการศึกษา

ภาควิชาการบริการการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม
- คำอธิบายจำแนกรายชื่อ และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัย
ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากนักเรียนในการตอบคำถามฉบับนี้ตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะรักษา
ความลับของการตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ได้แก่
ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนอง
ความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ขอแสดงความนับถือ

วิรุพท์ มีภักดี

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดเขียนเครื่องหมาย \surd ลงใน () แต่ละข้อให้ครบทุกข้อ ตามสภาพจริงของท่าน

1. เพศ

() เพศชาย

() เพศหญิง

2. ระดับชั้น

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โคกสะอาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

คำชี้แจง: แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โคกสะอาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่
ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของ
ผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยทำเครื่องหมาย/ ลงในช่องที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์ ดังนี้

5 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้าน โศกสะอาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ระดับสภาพแวดล้อม				
		5	4	3	2	1
ด้านอาคารสถานที่						
1	โรงเรียนมีบริเวณกว้างขวาง สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้					
2	โรงเรียนมีสนามกีฬา สนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬา เครื่องเล่น ที่เพียงพอ อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน					
3	โรงเรียนมีอาคารเรียนที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย สะอาด สวยงาม					
4	โรงเรียนมีห้องเรียนที่สะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี					
5	โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ในห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ พัด ลมระบายอากาศ กระดาน ที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และเพียงพอ					
6	โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการเรียนรู้ และค้นคว้าข้อมูล ทางการเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการเรียน วิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ที่เพียงพอต่อ การใช้งาน					
7	โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน เสริมอาชีพ หลักของชุมชน เช่น แปลงเกษตรสาธิต การปลูกพืช ผักสวนครัว การเลี้ยงสัตว์					
8	โรงเรียนมีโรงอาหารที่สะอาด ปลอดภัย โต๊ะ เก้าอี้ ที่ใช้สำหรับรับประทานอาหารมีเพียงพอต่อนักเรียน					
9	โรงเรียนมีห้องน้ำ ห้องสุขา ที่เพียงพอ เหมาะสมกับ จำนวนนักเรียน สะอาด ถูกสุขลักษณะอนามัย					
10	โรงเรียนมีการจัดการจราจร บริเวณโรงเรียน การเข้าออก อย่างเป็นระบบ สะดวก รวดเร็ว และ ปลอดภัย					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ระดับสภาพแวดล้อม				
		5	4	3	2	1
ด้านการเรียนการสอน						
11	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนดี					
12	ครูจัดหนังสือเรียนแบบฝึกหัด การบ้าน เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียน					
13	ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย					
14	ครูมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้					
15	ครูสามารถใช้สื่อประกอบการสอน ให้นักเรียน เข้าใจในวิชาที่เรียน ได้มากขึ้น					
16	ครูผู้สอนมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอน โดยเน้น กระบวนการกลุ่ม					
17	ครูมีการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้					
18	ครูผู้สอนสามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนที่ดี เป็นกันเองกับนักเรียน ทำให้นักเรียนอยากเรียนรู้					
19	ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบในการสอน จึงเข้าสอน ตรงเวลา					
20	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้ซักถามข้อสงสัย หรือ แสดงความคิดเห็นได้					
ด้านการให้บริการผู้เรียน						
21	โรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันให้กับนักเรียน อย่างเพียงพอ					
22	โรงเรียนจัดจุดบริการน้ำดื่มให้กับนักเรียน อย่างสะดวกเพียงพอ					
23	โรงเรียนจัดที่นั่งสำหรับรับประทานอาหาร ในโรงอาหารอย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
24	โรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนออกกำลังกาย เป็นประจำ					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ระดับสภาพแวดล้อม				
		5	4	3	2	1
ด้านการให้บริการผู้เรียน (ต่อ)						
25	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวด้านข่าวสารต่าง ๆ เป็นประจำ					
26	โรงเรียนให้การส่งเสริมนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม แข่งขันทักษะต่าง ๆ					
27	นักเรียนสามารถยืมหนังสือในห้องสมุด ได้อย่างสะดวก					
28	นักเรียนสามารถใช้บริการห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ ได้อย่างสะดวก					
29	นักเรียนได้รับคำแนะนำ/ ให้ความรู้ใน การปฐมพยาบาลเบื้องต้น					
30	ครูสามารถรับฟังปัญหา และให้คำปรึกษากับนักเรียน ทุกคน					
ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน						
31	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน ได้มีส่วนร่วมกันจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา					
32	โรงเรียนส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรัก/ ความสามัคคีให้กับนักเรียน					
33	โรงเรียนจัด โครงการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และ ความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
34	นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ ที่หลากหลาย					
35	นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน มีความสามัคคี รู้จักการทำงานเป็นทีม					
36	นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน ทำกิจกรรมการเรียนรู้					
37	นักเรียนนำความรู้ ประสบการณ์จากการเรียนรู้ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
38	นักเรียนได้รับพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะพื้นฐานตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา					
ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน						
39	โรงเรียนอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน					
40	โรงเรียนให้การสนับสนุน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน					
41	โรงเรียนให้การสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับชุมชน					
42	นักเรียนมีความอิสระในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ					
43	นักเรียนยินดีให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน					
44	นักเรียนได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
45	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเป็นประจำทุกปี					
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน						
46	นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ระหว่างกลุ่มเพื่อน ๆ					
47	นักเรียนมีความสามารถในการทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน ๆ					
48	นักเรียนยินดีให้ความช่วยเหลือด้านการเรียนกับกลุ่มเพื่อน ๆ					
49	นักเรียนมีระเบียบวินัย มีความรักสามัคคี ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน					
50	นักเรียนยึดมั่นและยินดีปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน					
51	นักเรียนยอมรับฟังคำแนะนำที่ดีจากเพื่อน					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ระดับสภาพแวดล้อม				
		5	4	3	2	1
52	นักเรียนรู้สึกสนุกสนานในระหว่างที่ทำกิจกรรม ร่วมกันกับเพื่อน ๆ					
53	นักเรียนได้รับความไว้วางใจจากเพื่อน ๆ ในการเข้ามาปรึกษาปัญหาต่าง ๆ					
54	นักเรียนมีความผูกพันต่อเพื่อนร่วมโรงเรียน					

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ตารางที่ 18 คัดนี้ความสอดคล้องของแบบสอบถาม เรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา	ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	(คนที่)						(คนที่)				
	1	2	3				1	2	3		
สถานภาพทั่วไป						สภาพทางการเรียน					
1.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	20.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	21.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
สภาพทางการเรียน						22.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	23.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	24.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	25.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	26.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	27.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	28.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	29.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	30.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	31.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	32.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	33.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	34.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	35.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	36.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	37.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	38.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	39.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	40.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	41.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา	ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC)	ผลการ พิจารณา
	(คนที่)						(คนที่)				
	1	2	3				1	2	3		
สภาพทางการเรียน											
42.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	49.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
43.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	50.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
44.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	51.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
45.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	52.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
46.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	53.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
47.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	54.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
48.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้						

ตารางที่ 19 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่อง สภาพแวดล้อม
ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (<i>r</i>)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (<i>r</i>)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (<i>r</i>)
1.	.33	19.	.33	37.	.32
2.	.52	20.	.49	38.	.51
3.	.24	21.	.60	39.	.28
4.	.55	22.	.50	40.	.49
5.	.52	23.	.36	41.	.28
6.	.33	24.	.47	42.	.29
7.	.52	25.	.52	43.	.28
8.	.50	26.	.49	44.	.51
9.	.55	27.	.45	45.	.30
10.	.57	28.	.47	46.	.33
11.	.33	29.	.52	47.	.26
12.	.33	30.	.30	48.	.30
13.	.27	31.	.48	49.	.39
14.	.42	32.	.47	50.	.44
15.	.23	33.	.51	51.	.46
16.	.60	34.	.46	52.	.49
17.	.42	35.	.33	53.	.54
18.	.50	36.	.49	54.	.46

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับค่าความเชื่อมั่น $\alpha = .93$